

Helyi Esélyegyenlősségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Földrajzi fekvése	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlősségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlőssége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlőssége, gyermekszegénység.....	39
5. A nők helyzete, esélyegyenlőssége	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlőssége.....	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlőssége.....	57
8. A helyi esélyegyenlősségi program nyilvánosságára	59
A Helyi Esélyegyenlősségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	59
1. A HEP IT részletei	59
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	59
A beavatkozások megvalósítói.....	61
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	62
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlősségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
3. Megvalósítás.....	77
A megvalósítás előkészítése.....	77
A megvalósítás folyamata.....	77
Monitoring és visszacsatolás.....	77
Nyilvánosság.....	78
Kötelezettségek és felelősség.....	78
Értévesztés, módosítás.....	79
4. Elfogadás módja és dátuma	79

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Gecese Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partnerni kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyszerezemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Földrajzi fekvése

A Bakony nyúlványai és a Kisalföld síkvidékének találkozásánál fekszik Gecese, Győr és Pápa között a 83-as útról Gyarmaton figyelhetünk fel a községet jelző táblára. Négy kilométerre a főútvonalról, 15 km-re pedig a patinás diákvárosról, Pápától. Kevésbé ismert hely, szerényen meghúzódik Szerecseny, Vaszar és Gyarmat között. Gecese község a Sokoróalja délnyugati részén elhelyezkedő, növény és szőlőtermesztésre alkalmas területtel rendelkező település. Lakosainak száma jelenleg 440 fő, közigazgatási területe 933 ha, 4853 m², ebből 871 ha 3532 m² a külterület, 62 ha 1311 m² a belterület. Történelmi múltjáról római és árpádkori régészeti leletek tanúskodnak. Neve személyi névre vezethető vissza (Gueche). A XIII-XVI. Században világi illetve egyházi /fővöldei karthausi barátok, veszprémi püspök, szombathelyi Papnevelő Intézet/ birtokosok kezében volt. Lakosainak száma gyérült a török hódoltság idején, de nem néptelenedett el. Evangélikus temploma és iskolája 1787-ben épült. Temetőjében található az 1848-as szabadságharcos, Eberhart Károly honvédmágy márvány síremléke.

A közlekedés Pápára és Győrbe elfogadhatónak mondható. A munkába járás bizonyos esetekben viszonylag könnyű, azonban sajnos nem mindig megfelelő. Előfordul, hogy a jóval messzebb lévő Győr irányába kedvezőbb a buszközlekedés, mint Pápára. Hétvégén vasárnap autóbuszsal nem lehet Pápára eljutni. A közlekedésben a vasút némileg még biztosabb. A Pápa-Győr vonalon ezen a téren is nehézséget jelent, hogy a gyorsvonatok csak Vaszaron állnak meg. Geceسن csupán a személyvonatok. Némely vállalatok Győrben saját autóbuszjáratot indítanak a munkába járáshoz. A településen sajnos nagyon kevés vállalkozás van. A legnagyobb a Bovintej Kft, ahol helyi munkaerőt is foglalkoztatnak, azonban sajnos csekély számban. Pápán sajnos több cég is bezárt már, alig van olyan vállalat, amely foglalkozási lehetőséget biztosít. Ezek mindegyikénél van vaszari dolgozó is.

¹ Kölltségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési terv, Településfejlesztési koncepció

Sajnos a helyben régebben működő nagyobb cég immár nem tevékenykedik. Munkalehetőséget kínál Győrben az Audi, Tétén a SOKORO Kft.

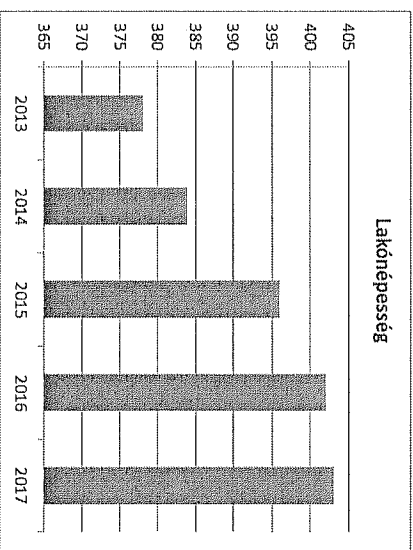
A településen sajnos nincs oktatási, egészségügyi intézmény. Ez utóbbi esetében csupán a háziorvosi ellátásról és a védőnői ellátásról beszélhetünk. A háziorvos a szerezényi körzettel együtt látja el a községet, heti két alkalommal rendel a településen. A védőnő három községet lát el (Vaszar, Gecese, Takácsi), folyamatosan biztosított a védőnői ellátáshoz a hozzáférés. A lakosság egyébként egészségügyi ellátáshoz történő hozzáférést a falugondnoki szolgálat segíti elő. E szolgálat jelenleg heti egy napon (szerdán) segít az egyes egészségügyi ellátás igénybe vételében. Óvodai szolgáltatást a gecsei gyermekek Gyarmaton és Vaszaron vehetnek igénybe, ugyanúgy, mint az általános iskola igénybe vételét. Vaszarra az óvodásokat és az iskolásokat iskolabusz szállítja. Természetesen emellett vannak olyanok, bár kis számban, akik Pápán, vagy Győrben oldják meg a gyermekek általános iskolai oktatását a szülők munkahelye miatt. Középiskolába értelemszerűen már e két településen járnak a gyermekek leginkább. A vízellátást a Pápai Vízmű Zrt biztosítja a településen, csatorna sajnos még nincs. Gázhálózat kiépítése nem történt a településen, hagyományos fűtéssel oldják meg a lakók a fűtést. TV, telefon, internet ellátás külön kiépített nincs, azonban a lakosok több szolgáltatást is kinalatából is választhatnak. Az úthálózat változó. 2011-ben történt egy komplett helyi útfelújítás a Kossuth utca önkormányzati szakaszán, ezt követően az önkormányzat saját lehetőségei szerint igyekszik a fenntartásába tartozó helyi utak felújítását elvégezni. Az utak állapota változó, az önkormányzat igyekszik gondoskodni a kátyúzás megoldásáról. Lakáshelyzet vonatkozásában elmondható, hogy a helyi igényeket kielégíti. Új épület építése sajnos nem történt az elmúlt években. Van néhány előregedett ház, mely gazdátlan, ezek karbantartása kicsit nehézkes.

Demográfiai adatok

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	378	
2014	384	102%
2015	396	103%
2016	402	102%
2017	403	100%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A község lakónépességének alakulását vizsgálva elmondható, hogy az országos tendencia a község-re is jellemző, a lakosság folyamatosan csökken. 2000-ben még 500 feletti lélekszámmal volt a település. A régebbi adatokat vizsgálva 2007-től elmondható, hogy kisebb ingadozások mellett, de folyamatos a csökkenés, 2012-re a 2007-es létszámmal képest 92 %-ra csökkent a település lakónépessége. 2013-tól a lakosság kis mértékű növekedése látható, melynek mértéke 2013-tól 2017-re 106,6 %. Ez a mai tendenciát figyelembe véve kedvező.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

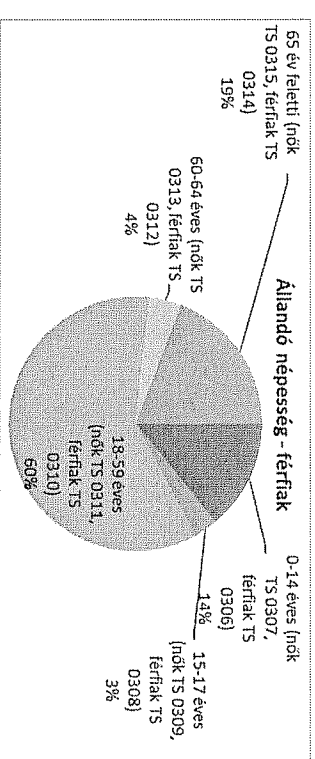
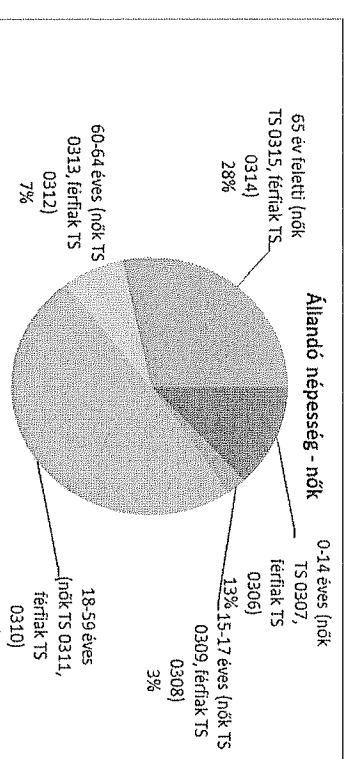
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoporthú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	212	198	410	51,71%	48,29%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	14	3,41			%
0-14 évesek (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	28	28	56	6,83%	6,83%
15-17 évesek (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	5	6	11	1,22%	1,46%
18-59 évesek (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	104	118	222	25,37%	28,79%
60-64 évesek (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	15	8	23	3,66%	1,95%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	60	38	98	14,63%	9,27%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Látható, hogy elérés tapasztalható a lakónépesség és az állandó népesség számánál. Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhelyi (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e másol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes la-

kasuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e. (A lakónépességet pedig úgy értjük, mint az adott területen lakóhelyi, rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.)

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

Az állandó népesség nemek szerinti összetételét vizsgálva látható, hogy míg a 0-14 éves korosztályban szinte azonos a férfiak és a nők aránya (13-14%), addig a 65 év felettek körében a férfiakon belül 19 % az arány, míg a nőknél 28 (A 2013-as adatai ez az arány 16 és 26 % volt, vagyis a nemek közötti nagyobb arányú lett a nők száma). Vagyis az állandó népesség kor szerinti összetételében jóval magasabb a nők aránya az idős korosztályban. A 18-59 év közötti korosztályt vizsgálva elmondható, hogy itt még a kor szerinti összetételt vizsgálva a férfiak képviselnek nagyobb arányt - 60 % -, míg a nőknél 49 % ez az arány.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

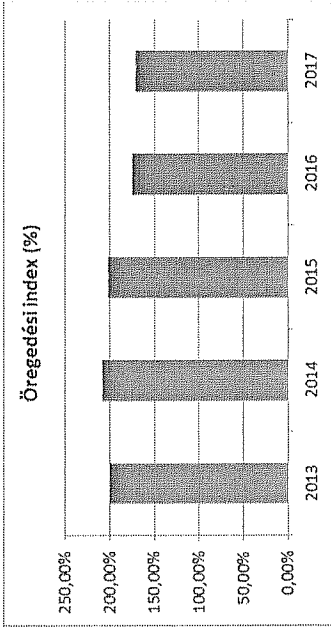
3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	96	48	200,00%
2014	100	48	208,33%
2015	99	49	202,04%
2016	98	56	175,00%
2017	99	58	170,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattiira mennyi 65 éves feüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százal.

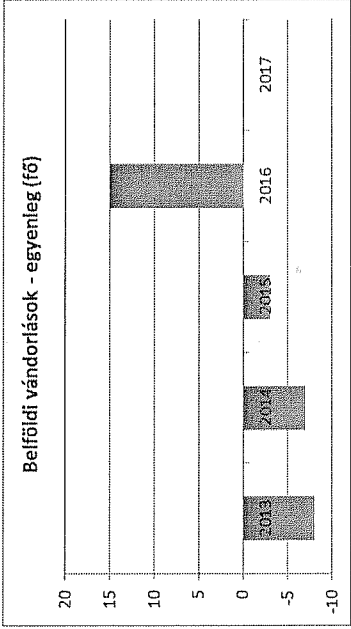
Esetünkben az index 100 % felett van, vagyis a 65 év felettiiek többen vannak, a település előregedő. Sőt, tovább vizsgálva az is látható, hogy az index egyre magasabb értéket mutat, vagyis egyre nagyobb mérvű az öregedés. Ez sajnos kedvezőtlen tendencia. A 2001-től történnő adatok vizsgálataánál a legrosszabb arány 2012. évben volt, mely 183,7 % volt. 2013-ban azonban már 200 %-ra emelkedett. Ehhez képest immár kedvezőbb tendencia, hogy 2017-ben nem érte el a 171 %-ot.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	2	10	-8	-19,3
2014	7	14	-7	-17,2
2015	10	13	-3	-7,46
2016	21	6	15	36,59
2017			0	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

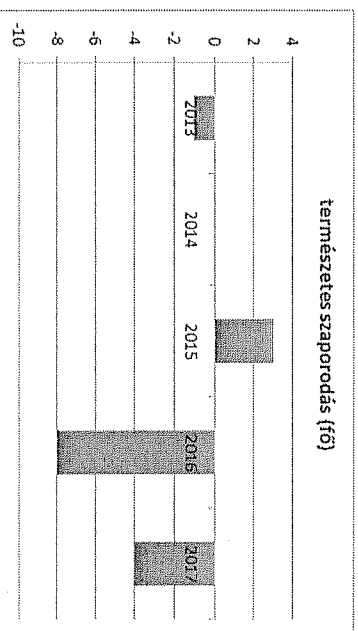

A belföldi elvándorlás egyenlegét nézve elmondható, hogy a 2016-os évet leszámítva sajnos mindig magasabb mérvű az elvándorlás. Ennek egyik oka, hogy a fiatalok házastársa más településre való, s elköltöznék. Bizonyos mértékben beletájszik a munkahelykeresés is. Vannak, akik a városba költöznek új munkahelyet találva. Ez előző öt éves időszakot figyelembe véve is hasonló megállapítás volt tehető. 2016-ban szerencsére jelentős mértékű volt a növekedés.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	2	3	-1
2014	5	5	0
2015	9	6	3
2016	3	11	-8
2017	6	10	-4

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodást vizsgálva elmondható, hogy a vizsgált időszakban 2015-ös évet leszámítva magasabb a halálozások száma, mint a születéseké. 2014-ben ez az arány kiegyenlített, az egyenleg 0. Sajnos a lakosság így természetes módon fogy. Ami a gecsei adatok vizsgálatánál megfigyelhető, hogy ingadozó a természetes fogyás mértéke, vannak olyan évek, amikor egészen alacsony, van amikor magas. Hullámozó tendenciát mutat.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során törekszünk arra, hogy településünkön az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód feltételeit folyamatosan biztosítsuk, fenntartsuk. Mindezt teszszük Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azonosulva azon meggyőződésből, hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Az esélyegyenlőség biztosítását eddig is kiemelt feladatunknak tartottunk. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinél bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségétől nélkülözhetetlenül biztosítja.”

Nagyon fontos szempont volt számunkra Helyi Esélyegyenlőségi Programunk elkészítésekor a hátrányos helyzetű csoportok: mélyszegénységben élők, romák, gyerekek, női, idősek és fogyatékkal élők képzettségi és foglalkoztatottsági szintjének növelése, annak érdekében, hogy a településünkön élők minél nagyobb eséllyel legyenek jelen a szabad munkaerő-piacon. Törekszünk mindenképpen előmozdítani a közszolgáltatásokhoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő eséllyű hozzáférést megteremtését. Ezek egy részét településünkön próbáljuk megoldani, ami nem kivételhez, azt pedig a legközelebbi kistérségi központban. Sajnos településünk kicsi volta miatt a jellemzőbb, hogy a kistérségi központban kell a megoldást biztosítani.

Küldetésünknek tartjuk továbbá a környezeti normáknak megfelelő minőségű lakókörnyezet kialakítását a településünkön élő hátrányos helyzetű csoportok számára is, bár ez jelentős erőfeszítést igényel.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Gecse település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, a szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzet-elemzés során felírt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményekkel – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférési alkalmasságát, valamint felárni az ezeken a területeken jelenkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

I. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A

program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjait” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mótv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliség ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CX. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az alábbiakban röviden meghatározzuk a kapcsolódó stratégiákat, melyekről bővebben a HEP sablonhoz kapcsolódó tanulmánykötetben olvashatunk. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikái célrendszer és ahhoz tartozó intézkedéstervezet. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremtetni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10%-al kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés realitás veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszköztéként tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitás-

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormány, 2012. április www.kormany.hu/download/1-4_k%C3%A9svefesz%C5%91_%C3%A9p%C3%A9s%2015%2012020.pdf

si/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetének javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikákat helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egyetemes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikák, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyermekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkenjen a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelmesszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatait tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célkhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Résztvevői az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 4/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskedet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktrv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktrv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcéli kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felüli kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbtrv. 31. §-ába került át.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételei rendelethez feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testület, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1. Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Geese Község Önkormányzatának költségvetési koncepciója olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi terv igazodni tud. A stratégiát befolyásolja az önkormányzat rendelkezésére álló központi támogatás és saját bevételei. Ezek meghatározottsága miatt fontos a célkitűzések alapos átgondolása.

2.2. A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Geese a Pápai Többcéli Kistérségi Társulás tagja. Az esélyegyenlőségi terv elkészítése és megvalósítása segít a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá.

- Fiaalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése.
- Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára.

2.3. A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adataiányok kimutatása

A TEIR adatbázisán kívül a felhasználható adatokat a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, védőnők, orvosok, könyvtár és művelődési ház, a közös önkormányzati hivatal nyilvántartásai, polgármester biztosították. Térségi szinten kaptunk információt a munkanélküli központi adatbázisból is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napiainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiai, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a léte minimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önértékből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszer-váltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelt hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korozatályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélygezi és a társadalomból való kirekesztést okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területéről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányokromak nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánységgel. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemossága, és ezzel a társadalmi kirekesztettségől fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kető nem felel teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartóknak a szolgáltatást, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatáskört és eljárési szabályokat.

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ftt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1. Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok figyelembe vételével készített elemzéseket. A lakossági jövedelmi viszonyairól, az iskolai végzettségekről nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen ennek megtétele, behatárolása országtól függően más és más. Európában szegénységnek számítanak forintotva a 46.000 forintnál kevesebből élők.

Gyakran használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminimumot tesz lehetővé. Ez jelenleg Magyarországon 90.450 forintos átlag jövedelem. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35 %-át teszi ki. Ennyi embert a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát a minimumnyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelemnél húzzák meg.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A fejezetre vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Ftt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mőtv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebkvt. 21. § - 23. §

Az Ebkvt. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás felvételi eljárása keretében, sbb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebkvt. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya⁸

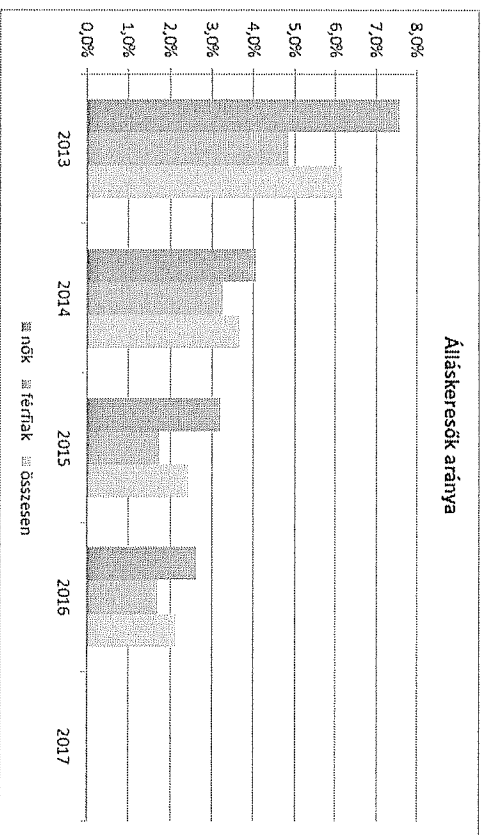
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)							
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen			
				Fő	%	Fő	%	Fő	%		
2013	132	139	271	10	7,6%	6,75	4,9%	17	6,2%		
2014	129	130	259	5,25	4,1%	4,25	3,3%	10	3,7%		
2015	125	129	254	4	3,2%	2,25	1,7%	6	2,5%		
2016	124	132	256	3,25	2,6%	2,25	1,7%	6	2,1%		
2017			0	1,5		1		3			

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

⁸ Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát.

Az aktív korú lakónépesség száma csökken. (Ha megnézzük a régebbi adatokat, akkor elmondható, hogy ez a csökkenés már 2008-tól tapasztalható.) Az aktív korú népességnél a férfiak aránya magasabb, kicsit a nőknél. A nyilvántartott álláskeresők számában 2013-tól csökkenés tapasztalható. A női munkanélküliek száma és aránya meghaladta a férfiakét minden évben. Mivel a településen lévő munkalehetőségek olyan csekélyek, hogy a munkanélküliséget szinte nem tudják befolyásolni, e számok azt mutatják, hogy azokon a településeken, ahová eljárnak a gyermekek dolgozni, a legkedvezőtlenebb helyzet 2013-ban volt.

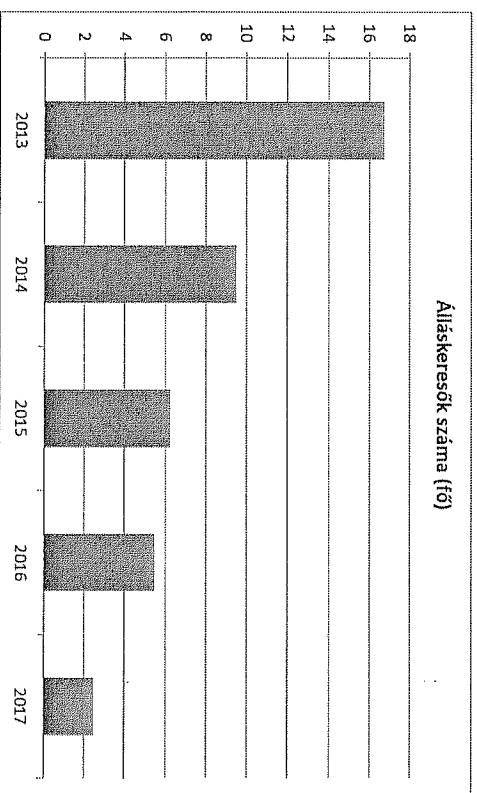
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0,25	0,25		0,25	
	%	1,5%	2,6%	0,0%	4,5%	0,0%
	Fő	1,25	2	0,75	1	0,25
20-24 év (TS 1003)	%	7,5%	21,1%	12,0%	18,2%	10,0%
	Fő	2	1,75		0,5	0,5
	%	11,9%	18,4%	0,0%	9,1%	20,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	1,5	0,25	0,5		
	%	9,0%	2,6%	8,0%	0,0%	0,0%
	Fő	2,75	1	1	0,25	0,25
30-34 év (TS 1005)	%	16,4%	10,5%	16,0%	4,5%	10,0%
	Fő	1,5	0,5	0,75	0,75	
	%	9,0%	5,3%	12,0%	13,6%	0,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	3,75	1,25	1,5		
	%	3,75	1,25	1,5		
	%	3,75	1,25	1,5		
40-44 év (TS 1007)	Fő	3,75	1,25	1,5		
	%	3,75	1,25	1,5		
	%	3,75	1,25	1,5		
45-49 év (TS 1008)	Fő	3,75	1,25	1,5		
	%	3,75	1,25	1,5		
	%	3,75	1,25	1,5		

	%	22,4%	13,2%	24,0%	4,5%	10,0%
	Fő	1,25	0,75	0,25	0,75	0,75
50-54 év (TS 1009)	%	7,5%	7,9%	4,0%	13,6%	30,0%
	Fő	2,5	0,75	0,5	0,75	0,25
55-59 év (TS 1010)	%	14,9%	7,9%	8,0%	13,6%	10,0%
	Fő	1	1	1	1	0,25
59 év feletti (TS 1011)	%	0,0%	10,5%	16,0%	18,2%	10,0%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Fontos annak megvizsgálása, hogy egyes korosztályok milyen arányt képviselnek az összes munkanélkülin belül. A vizsgálat változatos tendenciát mutat. Míg 2013-ban a 35-39 éves korosztály képviselte a legmagasabb arányt (16,4%) a munkanélkülieken belül, addig 2014-ben ez eltolódott a 20-24 éves korosztályra (21,1 %) párhuzamosan ezzel, hogy maguknak a munkanélkülieknek a száma csökkent. 2015-ben az 59 év felettiek és a 35-39 év közöttiek ugyanúgy 16 %-os arányt képviseltek. 2016-ban a 20-24 illetve az 59 év felettiek egyaránt 18,2 %-os arányt képviseltek, míg 2017-ben az 50-54 év közöttiek 30 %-os arányban jelentkeztek a munkanélküliek között, míg a munkanélküliek száma fokozatosan csökkent. A csökkenést az alábbi diagram is mutatja.

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma		
	fő			fő		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	10	6,75	17	0	0,0%	0,0%
2014	5,25	4,25	10	1	0,0%	10,0%
2015	4	2,25	6	1	0,0%	17,0%
2016	3,25	2,25	6	2	0,0%	33,0%
2017	1,5	1	3	0	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. A tartós munkanélküliek aránya az összes munkanélkülím belül 2016-ban volt a legmagasabb, 33 %. Sajnos ez az ezt megelőző évekhez képest emelkedést mutat. Ugyanakkor 2017-ben már nem volt tartós álláskereső. Az elmúlt 5 évhez képesthez képest – amikor viszonylag alacsony volt ez az arány 44,8 % - nagy emelkedést mutat. Sajnos arra vonatkozóan nincs adat, hogy a tartós álláskeresők közül a férfiak és nők hogy aránylanak egymáshoz.

b) alacsony iskolai végzettségűek⁹ foglalkoztatottsága

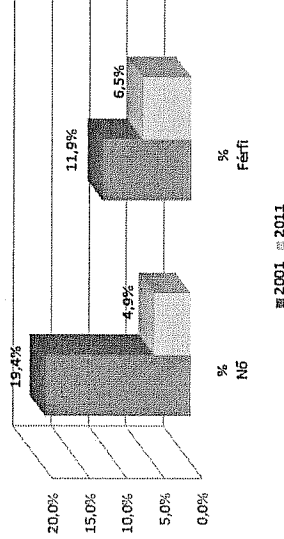
3.2.5. számú táblázat - Alacsony iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százaléka		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	80,6%	88,1%	19,4%	11,9%
2011	95,1%	93,5%	4,9%	6,5%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

⁹ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. FL. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

Látható, hogy az idő múlásával a 15 évesnél idősebb népesség nagyobb mértékben végezte el az általános iskola 8. évfolyamát. Csökkent azoknak a száma a korosztályban, akik nem végeztek el semmilyen iskolát. Az idő előrehaladtával az idős korosztály felváltó korosztályokban már szinte általános az, hogy minimum általános iskolát végeztek.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen		A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
			8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)	Általános iskolai végzettség (TS 0902)	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)			
	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	17	2	11,9%	7,5	44,8%	7,25	43,3%	
2014	10	0,5	5,3%	2,75	28,9%	6,25	65,8%	
2015	6	0,25	4,0%	2	32,0%	4	64,0%	
2016	6	0,25	4,5%	2	36,4%	3,25	59,1%	
2017	3		0,0%	1	40,0%	1,5	60,0%	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. táblázatból látható, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek aránya jóval magasabb. Megállapítható, hogy az évek folyamán ez az arány egyre nagyobb. Emondható 2017-re, hogy ez a szám elérte a 60 %-ot. Megállapítható, hogy azon személyek száma, akik 8 általánost sem végeztek el, leredukálódott 0-ra.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat – Közfoglalkoztatásban résztvevők száma				
évi közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő roma/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest	
2015	7	3	0	0
2016	8	3	0	0
2017	8	3	0	0
2018	5	2	0	0

Forrás: Önkormányzat adatai

Ez vizsgálatait irány a 3.2.9. adattáblában arra világít rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. Összegezve a táblázat első oszlopának adatait a település aktív korú népességének nagyságával, látszik a közfoglalkoztatás szerepe. Látható, hogy a közfoglalkoztatás kicsit csökkenő tendenciát mutat. Az, hogy hány főt tudunk egy évben ezen a módon munkához jutatni nem saját döntésünkön múlik. A létszámkeret behatárolja lehetőségeinket. Sajnos az elmúlt évek tapasztalata, hogy egyre kevesebb forrást kapunk ahhoz, hogy a közfoglalkoztatást biztosítsuk. Az önkormányzat saját erőből nem tud ilyen típusú foglalkoztatást megoldani. (Az önkormányzat kicsi település révén nemcsak közfoglalkoztatottakat tud kis mértékben foglalkoztatni, hanem önkormányzati alkalmazotti létszám.

Másik problémánk, hogy ez a számadat nem tükrözi a valóságot, mert nem derül ki belőle, hogy az érintettek ténylegesen mennyi időt töltenek munkával. Tapasztalatunk az, hogy egy-két hónapnyi munkavégzésről lehet szó. Ez a rövid idő azonban nem elegendő arra sem, hogy lejárta után a magasabb összegű munkanélküli ellátásra szerezhesse a lakosaink jogosultságát. Az anyagi háttér említése mellett foglalkoztatás szükséges az érintettek mentális állapotával is. Sajnos a tételek a hasznatlanság érzése passzívításba csap át, amelyből az ismételten talpra állás sokkal nehezebb. Erre a problémára fokozottan kell figyelnünk.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/területen működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

évi	re-gisztrált vállalkozások száma	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett ipar-üzemi adó	bevezetett iparüzemi adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2014	9	2	2	2	2 154 e Ft	1 015 e Ft	0	
2015	9	2	2	2	2 043 e Ft	906 e Ft	0	
2016	9	2	2	2	3 079 e Ft	2 405 e Ft	0	
2017	9	2	2	2	1 695 e Ft	1 233 e Ft	0	
2018	9	2	2	2	2 423 e Ft	3 120 e Ft	0	-

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A község területén a kereskedelmi és vendéglátó üzletek száma évek óta változatlan. Ezek helyi lakosok által üzemeltetett vállalkozások. Ezen üzletekben helyi lakosokat is alkalmaznak a vállalkozások. A regisztrált vállalkozások száma stagnál. Gecsen sajnos kevés vállalkozás működik (állattenyésztő telep, növénytermesztés). A táblázat adataiból is kitűnik, hogy az állami szektorban foglalkoztatottak száma is alacsony, a település kis volta miatt. Vagyis Gecsen a helyi vállalkozások csak kis lehetőséget jelentenek a foglalkoztatásra. Sajnos a községben foglalkoztatási programok nincsenek.

Látható, hogy a kivétel és a befolyó iparüzemi adó eltérést mutat. Ez több tényezőből is adódik. Egyrészt a vállalkozások a nehéz gazdasági helyzetben nem tudják hozni az általuk előre prognosztizált bevételeit. Másik ok, hogy vannak olyan vállalkozások, melyek ugyan hozzájárulnak a várt bevételhez, viszont időközben anyagi helyzetük miatt nem fizetik ki az iparüzemi adót teljesen vagy részben. Emellett van két nagy cég a településen, melyek jelentős bevétellel rendelkeztek pár éve, ugyanakkor a bevallott adót nem fizették meg.

A településen beruházások szinte csak az önkormányzat általi fejlesztések. Az önkormányzati pályázatoknál van olyan pályázat, ahol kötelezővé fog venni közszolgáltatásokat. Azonban ez is csak közszolgáltatások, tényleges alkalmazási lehetőség sajnos az önkormányzatnál nincs. Az elvégzett fejlesztések sajnos olyan speciális szaktudást igényelnek, melyet a helyi vállalkozások nem tudnak felmutatni, így kénytelen az önkormányzat – leginkább – pápai cégekkel dolgozni.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

Legközelebbi centrum	elérhetőség átlagos idője autóval	autóbusz-járatok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbusssal	vonat járatok átlagos száma	átlagos utazási idő vonattal
Megyeszékhely	65 perc	-	125 perc	16	2 óra 40 perc
Győr	25 perc	3	1 óra	16	35 perc

Tét	17 perc	3	30 perc
Forrás: Helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai			
A táblázatban nem került megvizsgálásra a főváros megközelíthetősége. Ennek oka, hogy nem jellemző a településen élőknek a fővárosban történő foglalkozása. A megyeszékhely nagyon nehezen közelíthető meg vonattal, mert Páparól nem megy közvetlen vonat Veszprémbe. A legközelebbi centrum tehát Pápa, jól megközelíthető minden módon. A közlekedés Győr irányába is jónak mondható. Szintén nem került megvizsgálásra a kerékpárral történő megközelíthetőség, mivel a környék nem rendelkezik kerékpárral. Kicsi azon helyi lakosok száma – szegény réteg, sportos réteg – akik a közeli várost kerékpárral közelítik meg.			
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük			
3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok			
	van/nincs	Felsorolás	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs		
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	- GINOP 5.2.1- Ifjúsági garancia program -TOP 5.1.2 Helyi foglalkoztatási együttműködések (vállalkozóvá válás támogatása, bérjellegű, helyközi utazás, lakhatási támogatások)	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs		
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	- GINOP 5.2.1- Ifjúsági garancia program -TOP 5.1.2 Helyi foglalkoztatási együttműködések (Képzés)	

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgáltatása

A táblázatból látható, hogy a településen nincsenek a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok sajnálatos módon. Ezek szervezésére az önkormányzat sem megfelelő szakképzettséggel, sem anyagi lehetőséggel nem rendelkezik. A vonzasközpontban több olyan program van, amely elősegíti a pályakezdők munkakezdését, vállalkozóvá válását.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)		
3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek		
	van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen	nincs	<i>Angol alapfok</i> - Angol középfok - Autóbuszvezető D + GKJ - Betanított varrómunkás - CNC-forgácsoló - Csontosító munkás - Élelmiszer- és vegyi áru eladó + - Pénztár-gépkész - Fogyelektörődés, védőgázás ívhegesztő - Földmunka-, rakodó- és szállító gépkész - Fröccsöntő gépkész - Gyakorló ápoló - Hő- és hangszigetelő - Hulladékgyűjtő és -szállító - Karbantartó csőszelő - Logisztikai ügyintéző - Mezőgazdasági vontató vezető - Műanyagkecsktruder kezelő - Német alapfok - Német középfok - Nyomdai gépkész - Panziós, falusi vendéglátó - Parkgondozó - Parkgondozó + kistehergépkész - Pék - Ruházati eladó + Bolti pénztáros - Szakács - Szállodai szobaasszony + angol nyelv - Szállodai szobaasszony + német nyelv - Szárazépítő - Szerkezelakatos - Szobafestő - Szociális gondozó és ápoló - Szőlőtermesztő - Targoncavezető + raktárkezelő - Tehergépkocsi-vezető C + GK
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen	nincs	

felnőttképző programok a vonzasközpontban

egyéb munkaeö-piaci szolgáltatások a vonatkozó pontban	Munkatanácsadás - Pályatanácsadás - Állástalálási tanácsadás - Rehabilitációs tanácsadás - Pszichológiai tanácsadás - Munkaeö-piaci és foglalkozási információ-nyújtás - Információnyújtás - Mentori segítségnyújtás
--	---

Forrás: Munkaügyi Központ adatszolgálatása

Ezen táblázatból is látható, hogy a felnőttképzés megoldása is csupán központi jellegű. Bár a Járás Munkaügyi központja szervezi ezen oktatásokat, az oktatások azonban a megyeszékhelyen, Veszprémben folynak. Az oktatáshoz történő hozzájutást elősegítik azzal, hogy kedvezményes utazási lehetőséget biztosítanak a résztvevőknek.

g) mélyszegénységben élők és romák¹⁰ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országól függően más és más. Az ENSZ által használt abszolút mélyszegénységi küszöb szerint például ebbe a csoportba tartozók kevesebb, mint 1 dollárból élnek naponta. Ez a mérték az elsősorban a fejlődő országokra jellemző, a fejletti világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénységnek számítanak a medián jövedelmek 60%-nál kevesebből élők.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák célgányok
2013	2	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TE/IR.

Az önkormányzat a 3.2.16. táblázatban foglalkoztatottak alatt közéül foglalkoztatottakat ért. Így ezek az önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében is lehetőséget biztosítani ezen rétegek foglalkoztatására. Azonban az erre lehetőséget biztosító keret egyre kevesebb, egyre rövidebb időtartamú foglalkoztatásra ad lehetőséget. Szerencsére településünkön a romák nem igényelnek közfoglalkoztatási lehetőséget, többségük munkavégzésben vesz részt.

¹⁰ Az a személy tekinthető romának, aki annak világa magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kitartólagos és elkötelezettséggel, ezért a kisebbségi csoportokhoz tartozás kérdésében nyilatkozata sőt nem kötelező, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségi jogáról szóló 2011. évi CLXXX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatási területen

Ezen területről nem állnak rendelkezésünkre.

3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A települési önkormányzat szociális rászorultság esetén - a szociális alapszolgáltatás keretében - a jogosult számára időskorúak járadékát, rendszeres szociális segélyt, lakásfenntartási támogatást, ápolási díjat, átmeneti segélyt állapít meg e törvényben, valamint az önkormányzat rendelkezésére bocsátott feltételek szerint (a továbbiakban együtt: szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások).

A települési önkormányzat a rendelkezésére bocsátott módon és feltételek szerint a szociális rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítik, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Minden települési önkormányzatnak kötelező szolgáltatása az étkeztetés és a házi segítségnyújtás. Önkormányzatunk Vaszar Község Önkormányzata fenntartásában lévő konyhán történő étel vásárlásával biztosítja a gyermekek intézményi étkeztetését, a szociális étkeztetést. A házi segítségnyújtást a FIX-PONT Önkormányzati Feladatellátó Társuláson keresztül biztosítja az önkormányzat. Ez nemcsak a rászorultok ellátását segíti, hanem jelenleg 3 fő helyi lakosnak is munkalehetőséget biztosít.

A szociális rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociális rászorultak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, napközi ellátás tartozik.

A települési önkormányzat az alapszolgáltatás keretében szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés keretén belül gondoskodik a rászoruló családok és betegek, az időskorúak, a fogyatékos személyek, a pszichikai betegek, a szenvedélybetegek, továbbá a hajléktalan személyek ellátásának megszervezése.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 1991. évi IV. tv.

Munkaeö-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatások 13/A. §-a lapján.” (1) Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény a munkaképzéssel, a munkához, valamint megfelelő munkaeö-piaci jutást, továbbá a munkahely megtartását szolgáló nyújtásával is elősegíti.

(2) A munkaeö-piaci szolgáltatások formái a következők:

- munkaeö-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- munka-, pályá-, állástalálási, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
- munkaközvetítés.

(3) Az állami foglalkoztatási szerv a (2) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott munkaeö-piaci szolgáltatást a (4) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott feltételekkel az alábbiak szerint biztosítja:

- pályázati eljárás eredményeként támogatást nyújt, vagy

b) a 41. § (3)–(4) bekezdése szerinti uniós források bevonásával megvalósuló programok esetében a 2011. évi CVIII. törvény rendelkezései alapján, közbeszerzési eljárás keretében vásárol.

Képzések elősegítése

14. § (1) Támogatható az állami foglalkoztatási szerv által felajánlott, vagy elfogadott képzése annak a személynek,

a) aki álláskereső,

b) aki 25. életévét – felsőfokú végzettségű személy esetén a 30. életévét – nem töltötte be, és a tanulói, hallgatói jogviszonya megszűnését követően álláskeresői járadékra és álláskeresői segélyre nem szerzett jogosultságot,

c) aki gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesül,

d) aki rehabilitációs ellátásban részesül,

e) akinek munkaviszonya várhatóan egy éven belül megszűnik, és ezt a munkaadó a munkavállalóval és az állami foglalkoztatási szervvel előzetesen írásban közölte, vagy

f) aki közfoglalkoztatásban vesz részt, és a képzésben való részvételt vállalja, továbbá

g) aki munkaviszonyban áll és rendszeres foglalkoztatása képzés nélkül nem biztosítható.

(2) Az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott személyek képzése akkor támogatható, ha a képzés időtartama hetente nem haladja meg a harminc órát, és

a) a gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozási díjban részesülő személy képzése a gyermek egy éves – gyermekgondozási díj folyósítása esetén másfél éves – korának betöltését követően kezdődik meg, valamint

b) a gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy kereső tevékenységet nem folytat.

(4) Képzési támogatásként

a) az (1) bekezdés a)–b) pontjában, valamint e)–g) pontjában meghatározott személy részére a b) pontban foglaltak kivételével

aa) keresetkiegészítés vagy keresetpótló juttatás, valamint

ab) a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése;

b) az (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult álláskereső részére az általános iskolai végzettség megszerzéséhez, vagy a szakképzés megkezdéséhez, a külön jogszabályban meghatározott bemeneti kompetenciák megszerzéséhez szükséges képzésben történő részvételhez a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

14/A. § (1) Az állami foglalkoztatási szerv a – külön jogszabály szerint érvényes munkaerőigénnyel rendelkező – munkaadóval, a munkaadó erre irányuló kérésme esetén megállapodást köt arra vonatkozóan, hogy

a) az állami foglalkoztatási szerv a munkaerőigény kielégítése érdekében képzési támogatást nyújt álláskeresőik számára a munkaerőigényben meghatározott munkakör betöltéséhez szükséges, állam által elismert szakképesítést nyújtó képzésben, vagy munkakör betöltéséhez, foglalkozás, tevékenység gyakorlásához szükséges képzés betöltésére irányuló képzésben (betanító és gépjárművezetői képzéssel) igazolvány megszerzését biztosító képzésben történő részvételhez, b) a munkaadó vállalja, hogy az a) pontban meghatározott álláskeresővel vagy a képzés megkezdését megelőzően, vagy a képzés alatt, vagy a képzés által nyújtott szakképesítés megszerzését követően munkaviszonyt létesít.”

Foglalkoztatás bővítést szolgáló támogatások

16. § (1) A munkaadó részére külön jogszabályban meghatározott hátrányos helyzetű személy munkaviszony keretében történő foglalkoztatásához a munkabér és járuléka legfeljebb ötven százalékanak, megváltozott munkaképességű személy esetében legfeljebb hatvan százalékanak megfelelő összegű támogatás nyújtható, ha a munkaadó

a) a foglalkoztatást legalább a támogatás folyósításának időtartama alatt vállalja, és

b) a támogatás iránti kérelmem benyújtását megelőző tizenkét hónapban a munkavállaló munkaviszonyát a működési körben felmerülő okból felmondással nem szüntette meg, és c) kötelezettséget vállal arra, hogy a b) pont szerinti munkaviszony megszüntetésére a támogatás folyósításának időtartama alatt sem kerül sor.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatás legfeljebb egyévi időtartamra, a legalább huszonnegy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatásához legfeljebb kétévi időtartamra nyújtható.

(3) Ha a munkaadó a szövegezetekről szóló törvény szerinti szociális szövetkezet, a támogatás mértéke a munkabér és járuléka legfeljebb 70 százalékaig terjedhet feltéve, hogy a munkaadó vállalja a hátrányos helyzetű személy további foglalkoztatását legalább a támogatás folyósítási időtartama 50 százalékának megfelelő időtartamra.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott támogatás esetén a támogatás és a továbbfoglalkoztatás együttes időtartama legfeljebb egy év, a legalább huszonnegy hónapja álláskeresőként nyilvántartott személy foglalkoztatása esetén legfeljebb két év lehet.

24. § Az álláskereső részére – az e törvényben meghatározott feltételek szerint – álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségértérítés jár.

25. § (1) Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki

a) álláskereső,

b) az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap – a 27. § (1) bekezdésében meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,

d) munkát akar vállalni, de önálló álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

(2) Az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételek alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha c) egészségi állapota szerint az álláskereső a munka elvégzésére alkalmas,

b) várható kereset az álláskeresői járadék összegét, illetőleg – amennyiben az álláskeresői járadék összege a kötelező legkisebb munkabérnél alacsonyabb – a kötelező legkisebb munkabér összegét eléri,

d) a munkahely és a lakóhely közötti naponta – tömegközlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a három órát, illetve tíz éven aluli gyermeket nevelő nő és tíz éven aluli gyermeket egyedül nevelő férfi álláskereső esetében a két órát nem haladja meg,

e) az álláskereső foglalkoztatása munkaviszonyban történik.

(3) A megváltozott munkaképességű álláskereső esetében az (1) bekezdés d) pontjában előírt feltételt alkalmazásában a munkahely akkor megfelelő, ha megfelel a (2) bekezdés a)–c) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és a munkahely és a lakóhely közötti naponta – a megváltozott munkaképességű álláskereső által igénybe vehető közlekedési eszközzel – történő oda- és visszautazás ideje a két órát nem haladja meg.

(4) Az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott jogosultsági idő időtartamába nem számítható be a fizetés nélküli szabadság harminc napot meghaladó időtartama, kivéve, ha annak igénybevételeire a háromévesnél – ha a munkavállaló a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül, tizenégy évesnél – fiatalabb gyermek gondozása, vagy tizenkét évesnél fiatalabb beteg gyermek otthoni ápolása [a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mtv.) 128. § és 130. §], valamint

b) közeli hozzátartozó ápolása [Mtv. 131. § (1) és (2) bekezdése], továbbá

d) önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálateljesítés miatt kerül sor.

(5) Az álláskereső részére a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelő, rövid időtartamú munkalehetőség felajánlható.

(6) Az álláskeresői járadék folyósításának időtartama alatt folytatott alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony időtartama az álláskeresői járadék folyósítási idejének kimerítését vagy

megszüntetését követően megállapított álláskeresési járadék esetében nem vehető figyelembe jogosultsági időként.

Álláskeresési járadék mértéke

26. § (1) Az álláskeresési járadék összegét a kérelem benyújtását megelőző, vagy – ha az álláskeresőként való nyilvántartásba vételre későbbi időpontban kerül sor – az álláskeresőnek az álláskeresővé válását megelőző négy napjáti negyedévben az ezen időszakkal érintett jogviszonyokban elért, a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 19. §-ának (3) bekezdésében meghatározott munkaerő-piaci járulék alapja (a továbbiakban: járulékalap) havi átlagos összegének alapulvételével kell kiszámítani. A havi átlagos összeg kiszámítása során ezen időszak alatt elért járulékalap összegét osztani kell azoknak a hónapoknak a számaival, amelyekben az álláskeresőnek volt járulékalapot képező jövedelme. Ha az álláskereső adott hónapban nem az egész hónapra vonatkozóan rendelkezik járulékalappal, akkor a hónapot a havi átlagos összeg kiszámítása során töredék hónapként kell figyelembe venni.

(2) Ha az álláskereső az álláskeresővé válását megelőző négy napjáti negyedévben több munkaadóval állt munkaviszonyban, vagy több vállalkozói tevékenységet is folytatott, vagy munkaviszonyban állt és vállalkozói tevékenységet is folytatott, az álláskeresési járadék összegét valamennyi munkaadónál, illetőleg vállalkozói tevékenysége során elért járulékalap alapulvételével kell az (1) bekezdés szerinti kiszámítani.

(3) Megelőző négy napjáti negyedévi járulékalap hiányában a járadék számításának alapja a négy napjáti negyedévről rövidebb időszakban elért járulékalap havi átlagos összege. Ha a megelőző négy napjáti negyedévben egyáltalán nincs az álláskeresőnek járulékalapja, akkor az álláskeresési járadék megállapításának alapja a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér 130 százaléka.

(4) Az egy napra járó álláskeresési járadék számításának alapja az (1) és (3) bekezdésben meghatározott összeg harmadad része.

(5) Az álláskeresési járadék napi összege a (4) bekezdés alapján meghatározott járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb munkabér napi összegének megfelelő összege.

(7) A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló rendelet hatálya alá tartozó személyek esetében az Európai Gazdasági Térség másik tagállamában szerzett bért, szakmai jövedelmet vagy átlagkeresetét az (1) bekezdésben meghatározott járulékalapként kell figyelembe venni.

(8) A 27. § (12) bekezdésében meghatározott ideiglenes ellátás összege a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér 60 százaléka.

Nyugdíj előtti álláskeresési segély

30. § (1) Az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési segélyt (a továbbiakban: álláskeresési segély) kell megállapítani, ha

- a) rendelkezik a 25. § (1) bekezdésének c)-d) pontjában, meghatározott feltételekkel, és b) a kérelem benyújtásának időpontjában a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresési járadékban részesült és az álláskeresési járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresési járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv – kereső tevékenység miatt – megszüntette és az álláskereső álláskeresési járadékra ismételt nem szerzett jogosultságot,
- c) az álláskeresési járadék folyósításának kimerítését, vagy a b) pontban meghatározott megszüntetését követően három éven belül betöltötte a b) pontban meghatározott életkort, és d) rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és,
- e) korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balesetnyújtási életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesül.

- (2) Az álláskeresési segély összegét a kérelem benyújtásának időpontjában hatályos kötelező legkisebb munkabér összege 40 százaléka alapulvételével kell megállapítani. Ha a 26. § (1) bekezdésében meghatározott járadékalap az előbbi összegnél alacsonyabb volt, az álláskeresési segély összegét a járadékalap alapulvételével kell megállapítani. Az egy napra járó álláskeresési segély összege az előzőekben foglaltak szerint meghatározott segélyalap harmadad része.
- (3) Az álláskeresési segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megállapított munkaképességi személyek ellátása jogosultságának megszerezéséig terjedő időtartama folyósíthat.

Költségtérítés

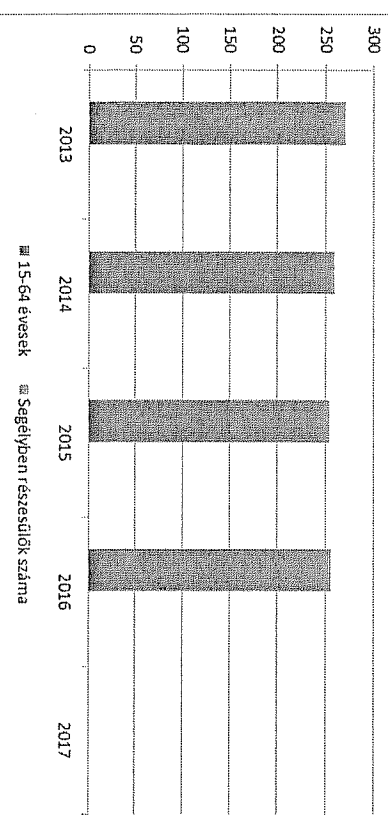
32. § Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos (ideértve a lakóhelyétől az állami foglalkoztatási szervhez történő oda- és visszautazást, valamint az állami foglalkoztatási szerv által kezdeményezett foglalkozás-egészségügyi szakvélemény beszerzéséhez szükséges utazást is), a tömegközlekedési eszköz igénybevételével felmerült indokolt helyközi utazási költséget meg kell téríteni. Jogszabály az álláskereső részére az e §-ban felsorolt okokból felmerült, indokolt helyi utazási költségek megtérítéséről is rendelkezhet.

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	271	0,5	0,2%
2014	259	1	0,4%
2015	254	1	0,4%
2016	256	1	0,4%
2017		0,25	#ZÉRÓOSTTÓ!

Segélyezettek száma (fő)

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési segélyben részesülők száma a vizsgált időszakban Geosén alacsony mértéket öltött (kiemelten igaz ez a vizsgálatot megelőző időszak számaihoz viszonyítva). Ugyanez a tendencia látható Vaszar községben és az egész Pápai Kistérségben is.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
		Fő	%
2013	16,75	2,25	13,4%
2014	8,5	1,75	20,6%
2015	6,25	1,75	28,0%
2016	5,5	1,25	22,7%
2017	2,5	0,75	30,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresési járadéknál a számok alacsonyok, egyre csökkenő tendenciát mutatnak. Míg 2008-ban még 20 fő volt, addig 2017-re ez 0,75 főre csökkent.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 33. §(1) Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

a)11 aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékosági támogatásban részesül [az a)-c) pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d)12 akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e)13 akinek esetében az álláskeresési ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Ft. alapján álláskeresési ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy

f)14 aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy

g)15 akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitáci-

¹¹ Megállapította: 2011. évi CXCI. törvény 126. §. Hatályos: 2012. I. 1-től.

¹² Módosította: 2017. évi XCV. törvény 11. § (3) a).

¹³ Módosította: 2017. évi XCV. törvény 11. § (3) a), c).

¹⁴ Módosította: 2013. évi XXVII. törvény 19. § e).

ós járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szint meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött,

felteve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	2	11,94%
2014	8	94,12%
2015	5	80,00%
2016	3	54,55%
2017	3	120,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma a vizsgált időszak végére 3 főre csökkent.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlet-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elegendő lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hájléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyíi jogon, normatív alapon állapítható meg.

a) bérlet-állomány

¹⁵ Módosította: 2011. évi CXCI. törvény 142. § (1) e), 2013. évi XXVII. törvény 19. § e), 2015. évi CCXXIII. törvény 5. § b).

Az önkormányzat nem rendelkezik bérletkérdéssel.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat nem rendelkezik bérletkérdéssel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Önkormányzatunk területén nincs ilyen ingatlan.

d) lakhatást segítő támogatások

Lakásfenntartási támogatást biztosít önkormányzatunk.

e) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkát elvesztő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg vesztett el a lakást, válhat hajléktalaná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat. Erre vonatkozóan nem rendelkezünk adatokkal.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóterületen elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, köznyújtó szolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen néhány lakóingatlan található csupán. Villany- és vízszolgáltatás van. A közlekedéshez a településen található megállóban jutnak hozzá az itt lakók.

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)
2013	189
2014	189
2015	188
2016	188
2017	188

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

Községünk területén évek óta változatlan a lakásállomány. Sajnos nem jellemző az új lakás építése. Néhány elfordul, hogy egy meglévő ingatlan felújítanak, átalakítanak, azonban nem létesít új ingatlan. Községünkben szociális lakás, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincsen. Sajnos önkormányzatunk már nem tud támogatást nyújtani az építésekhez. Lakhatást segítő

támogatásként a települési támogatásnak a lakhatást szolgáló támogatást biztosítja önkormányzatunk. Községünk területén is több eladósodott lakos van, akik – az országos helyzethez hasonlóan – a deviza alapú hitel törlesztőjének emelkedését nem tudták követni. Ezen eladósodott lakosok pontos számáról adatunk nincsen.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságszolgatartási támogatások

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságszolgatartásban részesített személyek száma (TS 6101)
2013	7	0
2014	10	0
2015	10	0
2016	3	0
2017	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Önkormányzatunknál nincsen adósságszolgatartási támogatás. A lakásfenntartási támogatás immár települési támogatás formájában kerül biztosításra, lakhatási támogatás néven.

A lakhatást támogató települési támogatás támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott hozzájárulás. Az önkormányzat a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albértelt díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségekhez lakásfenntartási támogatást nyújt.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

d) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedés, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, köznyújtó szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telep/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Községünk területén telep, szegregátum nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyi alpellátásról szóló 2015. évi CXIII. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alpellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alpellátásról,
- c) az alpellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik a köztisztasági és településhigiénés feladatok ellátásáról, biztosítja külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás. Községünkben ebből falugondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás érhető el.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A fenti jogszabályok mentén és a mellékletben található adattáblák kitöltésével szükséges az alábbi pontok szerint e fejezet szöveges kifejtése.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Községünkben működő egészségügyi alpellátások: háziorvosi ellátás, védőnői szolgálat. Szakellátás, fogorvosi ellátás tekintetében a lakók a gyarmati fogorvos szolgáltatásait tudják igénybe venni. A háziorvosi körzet miatt – mely Szerescsény és Gecse községeket foglalja magába -, mivel a háziorvos Szerescsényi, s ez már Győr-Ménfőcsanak-Sopron megye, az ügyeleti szolgáltatásokat Győrben tudják igénybe venni. Ugyanez a helyzet a fogorvosi ügyeleti ellátással is.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2013	1	0	-
2014	1	0	-
2015	1	0	-
2016	1	0	-
2017	1	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Községnyújtási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	községnyújtási igazolvánnyal rendelkezők száma
2013	5
2014	7
2015	11
2016	9
2017	2
2018	2

Forrás: Önkormányzat adatai

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A községnyújtás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki községnyújtási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon. Jelenleg az első két támogatási formát a járási hivatal állapítja meg a rászorulóknak. Önkormányzatunknál méltányossági községnyújtás jelenleg nincs. A rászorultság megállapításánál fontos szerepe van a gyógyászati havi költsége meghatározásának.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2014	1
2015	1
2016	0
2017	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Látható, hogy az ápolási díjban részesítettek száma az elmúlt években stabil, 1 főt jelent községünkben.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A községben minden évben megszervezésre kerül a tüdőszűrő vizsgálat. Általánosságban két nap

került biztosításra a mozgó tudósztűró állomáson. Az időszakos mammoográfiai szűrésre Veszprémbe hívják az érintett korosztályt. A szűrésre önkormányzatunk szervezi meg az elutazást busz bérletével. Váradás is minden évben, általábansságban kétszer került megszervezésre a közösségben.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az óvodában, iskolában tanuló gyerekek számára az oktatási intézmény rendszeresen biztosítja az általános egészségügyi, védőnői és fogászati szűréseket. Az általános iskolai és középiskolai egészségnevelési programok nagy hangsúlyt fektetnek a káros függőségekhez vezető szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében. A prevenció és szűrőprogramokban a lakosság részt vétele nem teljes körű, szükséges az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése, a preventív módszerek elterjesztése. A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését észlelő és jelzőrendszer működését, koordinál.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodások, általános iskolások az oktatási-, nevelési intézményben veszik igénybe e szolgáltatást. A szociális étkezők étkeztetését önkormányzatunk a vasznai önkormányzat által fenntartott konyhárról történő élelmiszer vásárlásával oldja meg. A szociális étkezők részére a kiszállítást a falugondnoki szolgálat biztosítja. Önkormányzatunk a diétás étkeztetést immár tudja biztosítani, mivel az ételt előállító konyha szükség esetén külső beszállítótól beszerezzi azt.

Közétkeztetésben cél az egészségesebb, korszerű táplálkozás kialakítása, a közétkeztetés megújítása, melynek egyértelmű nyertese egy egészségesen táplálkozó, étkezési kultúrával rendelkező felnőtt generáció.

Emnek érdekében el kell érni az eddig nem megfelelő gyakorisággal használt nyersanyagok, pl. hal, gyümölcs, minőségi tejtermékek, teljes kiőrlésű pékáruk szélesebb körű alkalmazását, az étlapok megújítását. A közétkeztetésbe a helyi szállítók, helyi őstermelők termékeit, valamint a bio élelmiszereket szélesebb körben be kell vonni.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Településünk lakóinak kortól és nemtől etnikai hovatartozástól függetlenül lehetőségük van mozgás-igényük kielégítésére, bár szűkös körülmények között.

Köztelen formában a járszótérten mozognaknak a gyermekek. A faluban működő sportegyesület keretein belül a labdarúgás sportot űzhetik a lakosok.

A közösségben a sportolásra lehetőséget biztosító infrastruktúra nem túl tag. Csupán egy futballpálya biztosítja a sportolási lehetőséget. Célserző lenne egy olyan sportpálya kialakítása is, mely több sportgarnak is helyt tud adni. 2018-as évben folyamatosan van egy külső sportpark létrehozása, mely bővíteni fogja az edzési lehetőséget a lakosság számára.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A közösségben a lakók a következő szociális szolgáltatásokhoz férhetnek hozzá: Családsegítés, gyermekvédelmi szolgálat, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az utóbbit leszámítva a Papakórmányéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulásánál lehet ezen ellátásokat igénybe venni. Ezen túl a község alacsony lakosságszáma miatt falugondnoki szolgáltatás is működik, mely

sokrétű feladatot lát el. Ennek segítségével szerdai napokon nyílik lehetőség az egészségügyi ellátásra történő beszállítás igénylésére. Azon rászorulóknak, akik igénylik e szolgáltatást, a falugondnokok elvégzi a bevezetést, gyógyszer kiváltását, stb. Nygyon jó, hogy e szolgáltatást fenn tudja tartani önkormányzatunk.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az EBB előtt önkormányzatunknak még nem volt ügye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Éves szinten kapnak támogatást azok a szülők, akik gyermeküket iskolába járatják. Önkormányzatunk saját költségvetése terhére vállalja a beiskolázási támogatást az általános, középiskolai és felsőfokú oktatásban résztvevő diákok számára. Ez a támogatás jövedelmi helyzetétől függetlenül jár a diákok szüleinek, ezzel is támogatva a magas kiadások kompenzálását. Szintén támogatást kapnak karácsonykor a kisgyermekes családok. Ezen túl a gyermekszületésekor is ad önkormányzatunk támogatást a szülőknek segítve ezzel is a gyermeknevelés megindítását. A helyi rendelet a pozitív jogok adományszószának elve alapján az átmenni segélyezésnél egy aránylag magas jövedelmi határt szabott meg, így biztosítva azt, hogy azok a lakosok is részesülhessenek ezen támogatásban, akik más ellátásokból kizártnak. Rendkívül gyermekvédelmi támogatást a rendelet alapján biztosít a település, azonban a gyakorlatban ez nem jellemző, egy-két eset fordul elő évenként, ugyanis általában a család megsegítése révén oldódik meg egyes családok problémái, így nincs szükség erre a támogatásra. Mellánysági nevelési segélyben, jelenleg nem részesül senki. Az egészségügyi ellátás jobbá tétele érdekében önkormányzatunk a központi mammoográfiai szűrésre történő eljutáshoz az utaztatás megszervezésével biztosít támogatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

d) közösségi élet szinterei, fórumai

- Kulturház
- Könyvtár
- Sportegyesület (labdarúgás)
- Körs

A közösségi életnek a község kulturháza ad teret. Az önkormányzat évente egy alkalommal rendez meg a Szűreti Fesztivált, amely esemény alkalmából szűreti felvonulás eleveníti fel a régiműlt időket, ezen kívül a délutáni órákban kulturális programokkal igyekszik lakosság tartalmat időtöltését biztosítani. A közösségi élet fórumainak adnak lehetőséget az önkormányzat tulajdonában lévő sportpálya. Itt az önkormányzat által szervezett programokkal kívánjuk az összetartozást erősíteni. A község kórusa is hasznos időöltést biztosít a lakosoknak.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A település roma lakosságával az együttélés problémamentes.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

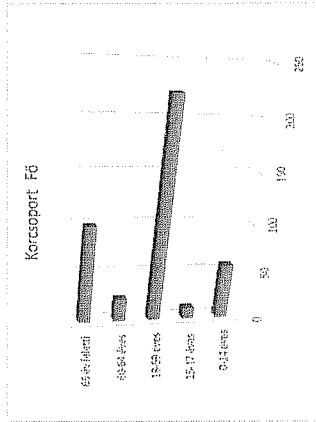
A családsegítő szolgálaton keresztül évente egy-két alkalommal kerül sor élelmiszersegély osztására a rászorulóknak számára.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Súlyos megélhetési gondok.	Ruhabörze, használt olték börze szervezése.
Mélyszegénységben élők nehezen találnak munkalehetőséget	Külföldi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségével.
Közzszemmi díjak nehézkese fizetése	Megújuló energia forrásokkal áramtermelési lehetőség kialakítása
Élelmiszersegély problémák jelentkezése	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása
Lakásfenntartás nehézsége	Téli tüzelőanyagok biztosításának lehetőség szerinti megszervezése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A gyermekek helyzetét vizsgálva a születések száma alacsony, mely egyrészt adódik a település lélekszámából, másrészt a születési hajlandóságból. 2015-ben magas volt a születések száma a többi évhez képest, ekkor 6 gyermek született. Továbbá a lakosság kor szerinti összetételénél is látható, hogy a 0-17 éves korosztály alacsonyabb lélekszámot képvisel, mint a 60 év felettiek. Ez sajnálatosan a település előregedését mutatja.

Az alábbiakban segítségül áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelemben vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelemben vétele a gyermekjóléti szolgálat feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelemben veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kiküldő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzügyi és természetbeni ellátások:
 - a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
 - c) az otthonteremtési támogatás.
- A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a) a gyermekjóléti szolgálat,
 - b) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c) a gyermekek átmeneti gondozása.
- A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
 - a) az otthon nyújtó ellátás,
 - b) az utógondozói ellátás,
 - c) a területi gyermekvédelmi szakszolgálat.
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedések:
 - a) a védelemben vétel,
 - b) a családbafogadás,
 - c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
 - d) az átmeneti nevelésbe vétel,
 - e) a tartós nevelésbe vétel,
 - f) a nevelési felügyelet elrendelése,
 - g) az utógondozás elrendelése,
- Az ellátások és intézkedések nyújtása és megterele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:
 - a) a gyermekek védelméről és a gyámsági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
 - b) a fővárosi főjegyző,

- c) a gyermekjóléti alapelállást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátóügyi képviselő,
f) az áldozatszegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: A Gyvt. rögzített definíciót a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet vonatkozásában. A jegyző összesíti a települési önkormányzat illetékességi területén a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók számát és az ily módon előállított statisztikai adatokat minden év október 31-ig megküldi az illetékes kormányhivatal részére (Nkvtv. 27-29. §).

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjainál rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

1. nyugellátásban,
2. korhatár előtti ellátásban,
3. szociális járandóságban,
4. balettnívészeti életjáradékban,
5. ámeneti bányászjáradékban,
6. időskoriak járadékában vagy
7. olyan ellátásban

részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

d) veszélyeztetett és védelemben vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyerékossággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A jegyző védelemben veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapelállások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítségével a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatainak figyelembevételével - védelemben veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértési elkövetett fiatalkorú, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megindító határozata alapján a tízemegetk életét be nem töltött gyermekek, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a büntelékeny elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatalkorú. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelemben vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelemben vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2013	2	0	2
2014	2	0	2
2015	5	3	1
2016	-	-	-
2017	2	0	2

Forrás: TelR, KSH Tstár

A közzétételben jelenleg 2 védelemben vett gyermek él.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli életkörülményekbe került. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

Forrás: TelR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	9
2014	5

2015	2,5
2016	6
2017	6

A községben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a 2015-ös csökkenés után beállt az elmúlt két évben 6 főre.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Forrás: TelR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

Getse	Ingyenes étkeztetésben részt vevők száma óvoda	Ingyenes étkeztetésben részt vevők száma iskola 1-8. évfolyam	Ingyenes tan- könyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	0	1	na.	0	0
2014	0	1	na.	0	0
2015	6	1	na.	0	0
2016	7	1	na.	0	0
2017	8	1	na.	0	0

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. Községünkben elmondható, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak e támogatásokhoz. A szülők viszonylag tájékozottak az igénybe vételi lehetőségekről.

Az ingyenes és kedvezményes étkeztetést a helyi gyermekek azokban az oktatási intézményekben veszik igénybe, ahová iskolába, óvodába járnak. Óvodáztatási támogatásra nem volt igény községünkben. A nyári gyermekétkeztetést a kedvezőtlen központi szabályozás és finanszírozás miatt

nem tudja önkormányzatunk biztosítani.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Ilyen gyermek nem él községünkben.

f) A BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzat által nyújtott támogatás, a megyei önkormányzat által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. Vaszar Község Önkormányzata a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben 2013. évtől részt vesz. A későbbi években évente születik döntés a részvételről.

g) A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK ARANY JÁNOS TEHETSÉGKONDOZÓ PROGRAM célja a tehetséges, nyolcadik évfolyamos tanulók segítése a középiskolai továbbtanulásban. Ezen programban önkormányzatunk esetlegesen vesz részt.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nincs településünkön szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mőtv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

A gyermekjóléti szolgáltatást a fenntartó (önkormányzat) a Pápa Környéki Önkormányzatok Feladatellátó Társulása által fenntartott gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

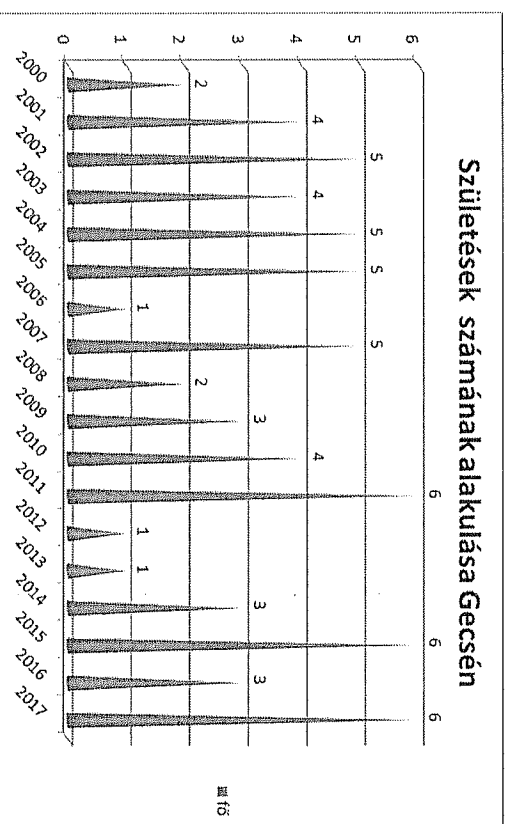
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	1	4
2015	1	8

2016	1	3
2017	1	6

Forrás: Önkormányzati adatok

A védőnő három települést lát el: Vaszar, Gecse és Takácsi. Itt a 0-3 éves gyermekek kerülnek figyelembe vételre. A születések számát hosszabb időtartama megvizsgálva látható, hogy 2012-ben és 2013-ban volt nagyon alacson a születések száma, 2017-ben viszont 6 gyermek született.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői				
Betöltetlen fel- nőtt háziorvosi praxisok száma	Háziorvos által ellátott esetek szá- ma	Gyermekorvos által ellátott gyermekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma	
2013	0	8.216	na.	928
2014	0	8.842	na.	1.056
2015	0	8.061	na.	895
2016	0	8.633	na.	976
2017	0	8.759	na.	819

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Önkormányzatunknál csupán felnőtt háziorvos rendel, vegyesen kerül ellátásra a felnőtt és a gyermekgyógyászat. Táblázatunkban külön került feltüntetésre a háziorvos által ellátott személyek és gyermekek száma.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztés, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Községünkben bölcsőde, óvoda, iskola nem működik, így erre vonatkozóan nincsenek adatok.

d) gyermekjóléti alapeljárás

A gyermekjóléti szolgáltatásokat a Pápai Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán keresztül érhetők el a rászorultok.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi szolgáltatásokat a Pápai Önkormányzatok Feladatellátó Társulásán keresztül érhetők el a rászorultok.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Ezeket az igényeket is az előzőekben említett társulás látja el.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A község lakossága az önkormányzat sportpályáján veheti igénybe a sportolási lehetőségeket. A szünidei időöltés a gyermekekéi az általános iskolában az iskola által szervezett nyári táborban és az alkoitáborban lehetséges.

h) gyermekékeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Ezen szolgáltatásokat a gyermekek a vaszari intézményekben veszik igénybe.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdeképviselek észrevételei

Nem rendelkezünk adattal.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáció juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszer keretein belül

Éves szinten kapnak támogatást azok a szülők, akik gyermeküket iskolába járatják. Az önkormányzat minden évben megrendezi a mikulás napi ünnepséget, ahol ajándékkal kedveskednek a gyerekeknek. Hasonlóan megrendezésre kerül a gyermeknapi rendezvény is, ahol tartalmas programokat nyújt az önkormányzat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A község gyermekei a vaszari-gyarmati óvodába és általános iskolába járnak így erre vonatkozóan az adott község HEP-je tartalmaz adatokat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen nincs elegendő és megfelelő minőségű, fedett buszváró, ezért szükséges ezek építése, korszerűsítése	Fedett buszváró, buszből építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.
A településen az EU-s normáknak megfelelő játszótér karbantartása szükséges	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőtt lakosság önkénteseivel együttműködve, a meglévő játszótér karbantartja, bővíti.
A gyermekek, fiatal felnőttek hasznos időöltését elősegítő terület nincs a község területén	Park kialakítása, kerékpár gyakorló pálya kialakítása pályázati forrás igénybe vételével
A gyermekek, fiatal felnőttek nem kellően tájékozottak a község múltját illetően	A községhez tartozó Szőlőhegy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása
Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
Hátrányos helyzetű gyermekek középiskolai oktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek középiskolai oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos helyzetű Tanulók Arany János Tehetségdöntő Programja révén

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

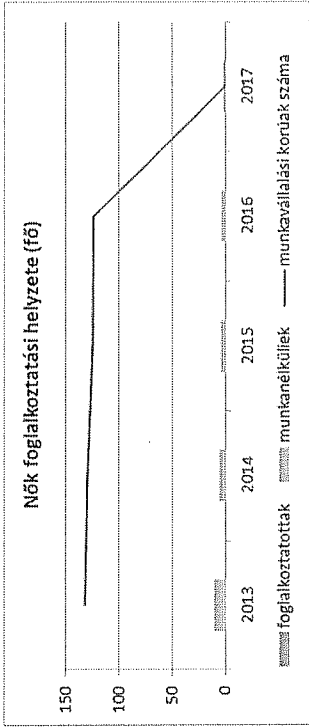
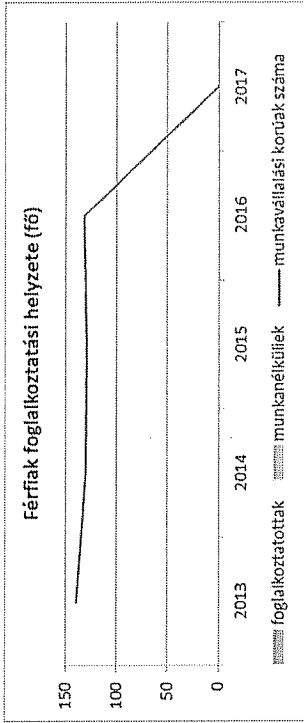
Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében		
Év	Munkavállalási korúak száma	Munkanélküliek
	Foglalkoztatottak	

	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	139	132			6,75	10
2014	130	129			4,25	5,25
2015	129	125			2,25	4
2016	132	124			2,25	3,25
2017	0	0			1	1,5

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkanélküliek között magasabb a nők száma. Sajnos ennek okaként a települési munkahelyek nem jelölhetők meg, mivel nagyon minimális a számuk. Az is lehet a magasabb munkanélküliség oka a nők körében, mivel a gyermeket vállaló nők a nehézkes utazási körülmények miatt nehezebben tudnak elhelyezkedni, nem tudják megoldani a gyermek elhelyezését.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Az alábbi táblázatokba nem tudunk adatokat gyűjteni.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei: Nincs rendelkezésre álló adat.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Általánosságban elmondható, hogy a nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség, megmutatható a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalifikációval rendelkeznek, a munkáltató mégsem szerette női alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérézésben, vagy az előmeneteli lehetőségek szűköségében (üvegplafon-jelenség). Önkormányzatunk számára nem áll rendelkezésre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összevezetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődék, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában. Önkormányzatunk területén bölcsőde, óvoda, családi napközi, családi gyermekfelügyelet sem működik. Az óvodai, iskolai szolgáltatásokat másik településen veszük igénybe lakosaink.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összevezetését segítő szolgáltatások

3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközök száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
		önkormányzati	egyéb			
2013	13	0	0	0	0	
2014	11	0	0	0	0	
2015	14	0	0	0	0	
2016	16	0	0	0	0	
2017	20	0	0	0	0	

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Ceese területén a 3 év alatti gyermekek száma a 2013-2017. közötti években növekedő tendenciát mutat. A közösségben bölcsőde, családi napközi nem működik. Információink alapján a szülők nem is vizsgik Papára sem bölcsődébe a gyermekeiket, nincs rá pillanatnyilag igény. Talán az előző pontban jelölt magasabb női munkanélküliség is összehozható ezzel a ténnyel, figyelemmel az előző pontban jelölt problémára.

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a

családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árryalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakembertként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	1	13	13
2014	1	11	11
2015	1	14	14
2016	1	16	16

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árryalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakembertként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a pártkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, ld. testi sértés, zaklatás, távollattartás.

A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a pártkapcsolaton belüli megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőri riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0

2017	0	0	0	0
------	---	---	---	---

Forrás: rendőrségi adatszolgáltatás

A családon belüli erőszak a nemzetiközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben menek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Közsegünk ezen a területen szerencsére kedvező helyzetben van, nem jellemző a családon belüli illetve a nők ellen irányuló erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaoththon a településen	önkormányzati anyaoththon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a település 50 km-es körzetében
2013	0	0	0	1
2014	0	0	0	1
2015	0	0	0	1
2016	0	0	0	1
2017	0	0	0	1

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaoththon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévőek számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában. Közsegünkben nincs anyaoththon ugyanúgy, mint a hasonlóan kis településeken sem. A krízishelyzetbe került nők Pápan tudnak legközelebb igénybe venni ilyen támogatást, ott is egyházi fenntartású az anyaoththon. Az esetlegesen időszakosan (ritkán) felmerülő ilyen típusú igényekben a családszolgáltató szolgálat szakemberei nyújtanak segítséget a rászorulóknak.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagjai		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községlek tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő

2013	3	2			
2014	3	2			
2015	3	2			
2016	3	2			
2017	3	2			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nők szerepére vonatkozóan a helyi közéletben kevés adatunk van, csupán a helyi testületre vonatkozóan. Ez az összetétel ugyan az elmúlt években állandó volt, azonban jelentősen befolyásolja a választásokon indulók nemi összetétele, s a választók döntése. Előre nem befolyásolható, ezen adatokból a nők szerepe nem ítéhető meg kizárólagosan.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincs adat

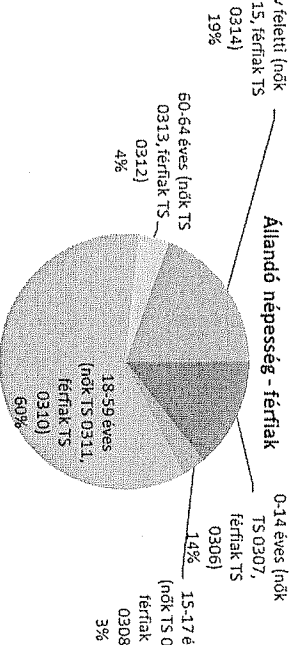
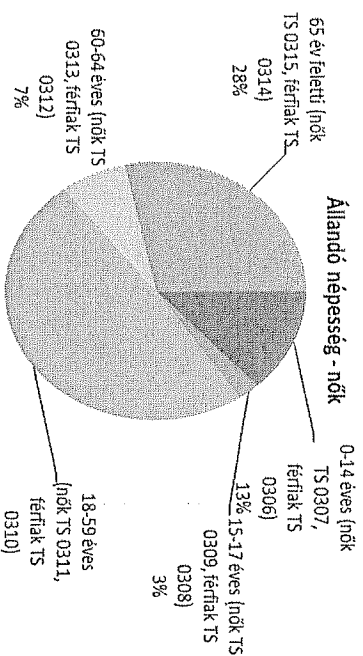
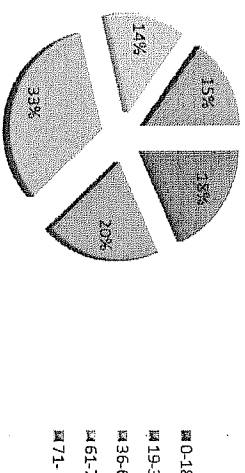
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a nők munkához jutása nehéz	ingatlan vásárlás, munkahely létesítés céljából ingatlan kialakítása, pályázati lehetőségek kiaknázásával

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Megoszlás %

A településen a 60 év feletti korosztály aránya a nők körében 35 %, a férfiaknál 23 %. Az idősök körében tehát a nők magasabb számban vannak jelen. Az előző öt éves periódushoz viszonyítva az arány még inkább eltolódott a nők felé. Mivel az öregedési index nagyon magas a településen, ezért az idős korú népesség aránya egyre nő.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú, és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az Öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

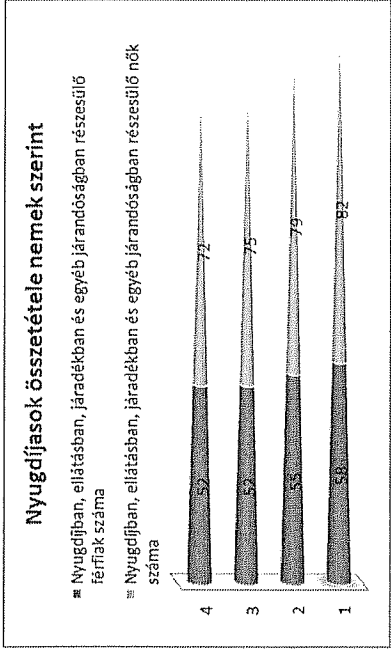
Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	58	82	140
2014	55	79	134
2015	52	75	127
2016	52	72	124
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Gecsén a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma 2013-tól csökkenő mértékű. Gecese vonatkozásában megállapítható, hogy ezen ellátásban részesülők között a nők magasabb számot képviselnek.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

- a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága
Nincs rendelkezésre álló adat.
- b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közműzményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)
Nem rendelkezünk adattal.
- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettiek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettiek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnának el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma		55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)	
	Fő	%	Fő	%
2013	17		2,5	15%
2014	10		1,75	18%
2015	6		1,5	24%
2016	6		1,75	32%
2017	3		0,5	20%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TelR

Szerencsére községünk területén elenyésző az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)		Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 5101)	
	Fő	%	Fő	%
2013	96		0	0%
2014	100		0	0%
2015	99		0	0%
2016	98		0	0%
2017	0		0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TelR, KSH
Tistar

Községünkben a 2013-17-es évben a 65 évesnél idősebb korosztály száma gyenge csökkenést mutat. Ugyanakkor arra sajnos nincsen információink, hogy hány idős korú részesül nappali ellátásban. Információink alapján nincs ilyen lakos.

6.3.2. számú táblázat - Idős korúak járadékában részesülők száma

Év	Idős korúak járadékában részesülők száma
2013	0

2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Községünk területén senki nem részesül időskorúak járadékában, erre nem volt igény. Ez talán annak tudható be, hogy az idősebb korosztály jövedelmi helyzete kedvezőbb annál, hogy e támogatási formában részesüljön.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés: nincs adat

c) idősök informatikai jártassága

Nem rendelkezünk adattal.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az elmúlt években kimondottan az idősök számára nem került program megrendezésre egyetlen szervezett által sem.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járdák és útburkolatok hiányosak, rossz minőségűek	A településen közlekedésre részben alkalmatlan az úthálózat, járdák, kitépése hiányos, rossz állapotú. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település úthálózatát felújítja
A közművelődési részleges hiánya az idős lakosság életkörülményeit rontja	A településen nem megoldott a csatorna kitépése, erre az önkormányzat pályázati forrásból kíván megoldást találni
Falugondnoki szolgálat ellátása nehézségbe ütközik a jelenlegi gépjármű állapota miatt	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásának javítása érdekében

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékosággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az alábbi táblák nemleges adatokat mutatnak, illetve nem áll rendelkezésre adat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásában részesülők száma

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk adattal.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások: Nemleges

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzüi és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzüi és természetbeni ellátása, kedvezmények: Nincs adat

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítése

Egyelőre csak részlegesen megoldott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információi és kommunikációs akadálymentesítés, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítése

Nem megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítése

Információink szerint nem megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítése

Nem megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs.

d) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nemleges.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása		
A fogyasztókkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön		
beazonosított problémák		fejlesztési lehetőségek
Önkormányzati tulajdonú épületek, és középületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindegyik akadálymentesített	Pályázat után szükséges megoldani a középületek akadálymentesítését, fűtőkorszerűsítését, hőszigetelését	

8. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetlemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetlemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Súlyos megélhetési gondok.	Ruhabörze, használt cikk börze szervezése.

	Mélyszegénységben élők nehezen találnak munkalehetőséget	Külsőterületi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségével.
	Élelmiszer-problémák jelentkezése	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása
	Lakásfenntartás nehézsége	Téli tüzelőanyag biztosításának lehetőség szerinti megszervezése.
Gyermekek		
	A településen nincs elegendő és megfelelő minőségű, fedett buszváró, ezért szükséges ezek építése, korszerűsítése	Fedett buszváró, buszből építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.
	A településen az EU-s normáknak megfelelő játszótér karbantartása szükséges	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felnőttek lakosság önkénteseivel együttműködve, a meglévő játszótér karbantartja, bővíti.
	A gyermekek, fiatal felnőttek nem kellően tájékozottak a község múltját illetően	Szülőhegy turisztikai vonzerójének növelése, régi pincék felújítása
	Hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben
	Hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának nehézsége	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos helyzetű Tanulók Arany János Tehetségkezelő Programja révén
Idősek	Járdák és útburkolatok hiányosak, rossz minőségűek	A településen közlekedésre részben alkalmatlan az úthálózat, járda; kiépítése hiányos, rossz állapotú. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település úthálózatát felújítja
		A településen nem megoldott a csatorna kiépítése, erre az önkormányzat pályázati forrásból kíván megoldást találni
	A közmuvelőiség részleges hiánya az idősek lakosság életkörülményeit rontja	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásának javítása érdekében
Nők		
	A nők elhelyezkedése nehéz	Ingatlan vásárlás, munkahely létesítés céljából ingatlan kialakítása pályázati lehetőségek kiaknázásával.

Fogvatékkal élők	Önkormányzati tulajdonú épületek, és középületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindegyik akadálymentesített	Pályázati újan szükséges megoldani a középületek akadálymentesítését, fűtési korszerűsítését, hőszigetelését
-------------------------	--	--

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Ruhabörze, használt cikk börze szervezése.	védőnő
	Önkormányzati ingatlan átalakítása, felújítása, bennutatóhelyként történő működtetése pályázati források igénybevételeivel.	polgármester, képviselő-testület, pályázat-készítő, kivitelező
	Külterületi utak, árkok, kialakítása, felújítása, karbantartása pályázati források lehetőségeivel.	polgármester, képviselő-testület, pályázat-készítő, kivitelező
	Megújuló energia forrással áramtermelési lehetőség kialakítása	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása	polgármester
	Téli tüzelőanyagás biztosításának lehetőség szerinti megszervezése.	polgármester, helyi önkormányzati dolgozók
Gyermekek		
	Fedett buszváró, buszből építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.	Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező, ÉNYKK társaság, Közútkézelő
	Meglévő játszótér karbantartása, bővítése.	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, óvónők, gyerekek
	Szőlőhegy turisztikai vonzerijének növelése, régi pincék felújítása	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben	Önkormányzat, polgármester
	A hátrányos helyzetű gyermekek középfoki oktatásban való továbbtanulásának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetségsegondozó Programja révén	Iskola, Önkormányzat, polgármester

Idősek	Út-járdanálózat felújítása	Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező
	A településen nem megoldott a csatornarendszer kiépítése, erre az önkormányzat pályázati forrásból kíván megoldást találni	Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező
	Parkolók kialakítása önkormányzati középületeknél.	Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező
	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falgondnoki szolgáltatás ellátásnak javítása érdekében	Önkormányzat, kivitelező
Nők		Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező
	Meglévő önkormányzati ingatlan felújítása új, aktív funkció kialakításával, pályázati lehetőségek kiaknázásával.	Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező
Fogvatékkal élők	Pályázat újan szükséges megoldani a középületek akadálymentesítését, fűtés-korszerűsítését, hőszigetelését.	Önkormányzat, pályázatrító, kivitelező

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége	
1.	
Intézkedés címe:	Ruhabörze, használtcikk börze szervezése.
Feltárt probléma (kinnduló értékekkel)	A kisgyermekes családok a nehéz anyagi körülmények közöttt kevésbé tudják megvásárolni a gyermekek ruházaatát, a szükséges bútorokat.
Célok - Általános megő-galmazás és rövid-, közép- és hosszútá-vú időegységekre	R: Elősegítsük, hogy a kisgyermekes szülők számára a kedvező ruha- és használatcikk beszerzési lehetőséget. Igényfelmérési végzünk körüben. K: A börze helyszíne a művelődési ház vagy óvoda. A védőnő fogná át a börzét. H: A börze folyamatos működtetése.
bontásban	- igényfelmérés - védőnő, óvónők bevonása - helyszín biztosítása - börze lebonyolítása. -folyamatosság fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tart-almá) pontokba szedve	
Résztvevők és felelős	Védőnő, óvónők, középiskolás önkéntesek
Partnerek	Önkormányzat, óvoda, védőnő

Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2- 4 hónap K.: 1 év H.: 3év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program konkrét eredménye kisgyermekesek számára a beszerzés megkönnyítése mind helyileg, mind anyagilag. Célunk, hogy a lehető legérzékenyebb réteg bevonásra kerüljön. Könyvben hozzáfussanak az érintettek a szükséges ruhákhoz, eszközökhöz.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Gyermekes szülők érdektelensége, féltelme. Ennek kiküszöbölésére szükséges megfelelő tájékoztató kampány lefolytatása. Védőnő közvetlen kapcsolata a fiatal szülőkkel könnyíti a lebonyolításon.
Szükséges erőforrások	Terem biztosítása, kiértékelésekhez szükséges eszközök biztosítása.

2.

Intézkedés címe:	Külföldi utak, árkok, kialakítás, felújítás, karbantartása pályázati források segítségével.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A külföldi utak, árkok hiányosan találhatók meg, a megélvőkkel szükséges a felújítás. A külföldi utak, ott földterülettel rendelkezők nehezen tudják ingatlanaikat megközelíteni. A csapadékvíz elvezetés problémákat okoz a közlekedésben, lakhatásban. Fontos a folyamatos karbantartás.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a külföldi utak a közlekedést nehezíti teszi az hiányos, rossz állapotú úthálózat. A vízelvezetésnél is problémák adódnak az árokrendszer rossz illetve hiányos állapota miatt. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben a település külföldi útjait felújítja, indokolt út- és árok bővítést végez. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: külföldi utak, árkok állapotának javítása, út- árok hálózat bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati figyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, karbantartó
Partner	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közfelhasználók lehetőségeinek bővítése, mélyszegénységben élők közfelhasználók területén történő alkalmazása. Külföldi közlekedés javulása, vízelvezetés megoldása.

mint fenntarthatósága	-
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

3.

Intézkedés címe:	Élelmiszersegélyek lehetőség szerinti biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nehéz az élelmiszerek beszerzése a szűkös anyagi lehetőségek miatt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő szegény lakosság a szűkös anyagi lehetőségei és a kisjövedelem miatt nem megfelelő beosztása miatt nehezen tud megfelelő élelmiszert beszerezni. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció elkészítése H: élelmiszer segély nyújtása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Lehetőségek figyelése Igények felmérése, jelzése Élelmiszersegély szétosztása
Részvevők és felelős	Önkormányzat, önkormányzati dolgozók
Partner	Önkormányzat, családsegítő szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 5 hónap K: 1 év H: 2 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rászoruló élelmiszerekkel történő időszakos ellátása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Támogatók által kevés élelmiszer támogatás biztosítása
Szükséges erőforrások	Saját forrás a szétosztáshoz kapcsolódóan

4.

Intézkedés címe:	Téli tűzjelőátmogatók biztosításának lehetőség szerinti megszervezése
Felírt probléma (keinduló értékekkel)	Az anyagiilag rossz helyzetben lévő lakosság nem tudja a szükséges téli tűzjelő biztosítani
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Megfelelő támogatás esetén a rászoruló lakosság téli tűzjelő ellátásának segítése. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázati benyújtása H: elnyert tűzjelőátmogatók szétosztása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati felvétel, pályázati benyújtása Szerződés kötése, tűzjelő beszerzése Tűzjelő szétosztása
Részvevők és felölös	Önkormányzat, polgármester, önkormányzati dolgozó
Partnerek	erdészeti
Határöl(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 1 év H: 1,5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A rászoruló lakosság téli tűzjelő beszerzési igényének csökkentése. Fenntarthatóság a kiírt pályázati lehetőségektől függ.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önálló, pályázati forrás
II. A gyermekek esélyegyenlősége	

1.

Intézkedés címe:	Fedett buszváró, buszből építése, felújításra szoruló buszvárók korszerűsítése, pályázati források felhasználásával.
Felírt probléma (keinduló értékekkel)	A közszéiben meglévő buszmegállókat rossz állapotban, több helyen szükséges lenne új buszmegállókat, buszból építéssel.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Települési szinten a buszmegállók rossz állapotban, szükség lenne új buszmegállókat kiépítésére a közszéiben újraszervezéséhez. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben elvégzi buszmegállók felújítását, új buszmegállók, buszból kiépítését. R: Pályázati lehetőségek feltárása K: Pályázati benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázati felvétel. H: Buszmegállók felújítása, új buszmegállók, buszból kiépítését.

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati felvétel, pályázati kiépítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Részvevők és felölös	Önkormányzat, pályázati kiépítő, VOLÁN társaság, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határöl(k) pontokba szedve	R: 10 – 1 év hónap, a megfelelő pályázati kiépítésnek függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, felújított illetve új buszmegállók, lakosság közlekedési lehetőségeinek javítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önálló, pályázati forrás

2.

Intézkedés címe:	Játszóter karbantartása, bővítése szükséges
Felírt probléma (keinduló értékekkel)	A településen az EU-s normáknak megfelelő játszóter állapota romlik, járólakosságának
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően a településen élő felölt lakosság önkéntesével együttműködve a játszóter játékokat felújítja, a meglévő játszóteret bővíti.Célunk a gyermekek biztonságos mozgásterének kiépítése. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázati felvétel. K: pályázati benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázati felvétel. H: játszóter karbantartása, felújítása, bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati felvétel, pályázati kiépítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felölös	Önkormányzat, pályázati kiépítő, kivitelező, karbantartó
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, önkormányzat, kivitelező cég
Határöl(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint	Élhetőbb környezet, biztonságosabb időöltés.

mini fenntarthatósá- ga	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrá- sok	Önerő, pályázati forrás

3.

Intézkedés címe:	Szülőhagy turisztikai vonzerejének növelése, régi pincék felújítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekek, fiatal felnőttek nem tájékozottak a község múltjára vonatko- zóan.
Célok - Általános megfogal- mazás és rövid-, kö- zép- és hosszúávú időegységekre bontás- ban	A településen a régi életmódot mai napig őrző nádtetős pincék sorakoznak a Sző- lőhegyen. Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források el- nyerését követően vásárol nádtetős pincét, biztosítja a hozzá tartozó területen a földművelés megismerését. Célunk a gyermekek, fiatalok biztonságos, hasznos időeltöltésének biztosítása. R: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. K: pályázati lehetőségek feltárása. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. H: Park kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartal- ma) pontokba szedve	Pályázathoz szükséges dokumentáció beszerzése. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező
Partnerek	Gyermekek, szülők, önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év Megfelelő pályázat esetén. K: 3 év H: 5 év
Eredményességi muta- tók és annak doku- mentáltsága, forrása (rövid, közép és hosz- szútvon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb, kellemesebb időtöltés.
Kockázatok és csökkentésük esz- közei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

4.

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek felsőoktatásban való továbbtanulásának segítése a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrend- szerben
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, a családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulá- sát a felsőoktatási rendszerben

Célok - Általános megfogal- mazás és rövid-, kö- zép- és hosszúávú időegységekre bontásban	Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben rész- vétel R: csatlakozás K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartal- ma) pontokba szedve	- pályázati határidő figyelése, - pályázatkészítés
Résztvevők és felelős	önkormányzat, polgármester
Partnerek	Felsőoktatásban résztvevő hallgatók
Határidő(k) pontok- ba szedve	R: minden év novembere K: évente egyszer csatlakozás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútvon), vala- mint fenntarthatósá- ga	Lehetőség arra, hogy anyagi okok ne hátráltassák tanulmányaik elvégzésé- ben, képzettségük megszerzésében a felsőoktatásban résztvevő fiatalokat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrá- sok	Önerő, pályázati támogatás

5.

Intézkedés címe:	A hátrányos helyzetű gyermekek középfokú oktatásban való továbbtanulá- sának segítése a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetségdondo- zó Programja révén
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, a családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanu- lását a középiskolákban
Célok - Általános megfogal- mazás és rövid-, kö- zép- és hosszúávú időegységekre bontásban	Hátrányos helyzetű tanulók Arany János Tehetségdondozó Programban való részvétel R: csatlakozás K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H: megvalósítás
Tevékenységek (a beavatkozás tartal- ma) pontokba szedve	- pályázati határidő figyelése, - pályázatkészítés
Résztvevők és felelős	önkormányzat, polgármester

Partnerek	iskola, szülők
Határító(k) pontokba szedve	szükség esetén őszi időszakban
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Lehetőség arra, hogy anyagi okok ne hátráltassák tanulmányaik elvégzésében, képzetségük megszerzésében a felsőoktatásban résztvevő fiatalokat.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati támogatás

III. A nők esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Ingatlanvásárlás munkahely létesítés céljából ingatlan kiaknázása pályázati lehetőségek kiaknázásával.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők elhelyezkedési lehetőségei rosszak.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön a szükséges új munkahely teremtmése, melyhez az önkormányzat esetlegesen vásárol ingatlan, felújítja, s munkahelyteremtés céljából bérbeadja.. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázati benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázattírtás. H: Ingatlan vásárlás, felújítás, bérbeadás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati figyeltés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határító(k) pontokba szedve	R: 10 – 1 év hónap, a megfélelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, jobb munkalehetőségek.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.

Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás
-----------------------	-------------------------

IV. Az idősek esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Út- és járda felújítás, karbantartás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járda és útburkolatok hiányos, rossz minőségű. A kisgyermekes anyák nem tudják a babakocsikat tolni, az idősek közlekedése is nehezített.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen a közlekedést nehezíti az úthálózat, járda állapot. Egyes helyeken az úthálózat hiányos. A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben a település úthálóját felújítja, indokolt járda- és útbővítést végez. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázati benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése, pályázattírtás H: utak, járdák állapotának javítása, út-, járdahálózat bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati figyeltés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, karbantartó

Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határító(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb időöltítés.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

2.

Intézkedés címe:	Csatornarendszer kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs kiépített közműhálózat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép és hosszútávú időegységekre bontásban	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása. R: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázati benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése, pályázattírtás H.: szennyvízhálózat rendszerének kiépítése, karbantartása

Tevékenységek (a beavakozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartó
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a környezetszennyezés, nő az infrastrukturális kiépítettség.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A lakosság, önkormányzat részére nagyobb anyagi teher, de élhetőbb környezet.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

3.

Intézkedés címe:	Az önkormányzat által gépjármű vásárlása a falugondnoki szolgáltatás ellátásnak javítása érdekében a meghibásodott jelenlegi jármű pótlására
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Falugondnoki szolgálat ellátása nehézségbe ütközik a jelenlegi gépjármű állapota miatt, az ellátás javításra szorul
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön az önkormányzat falugondnoki szolgáltatást működtet, ennek keretében biztosítja az idősök ellátását egyes területeken, napi szinten a szociális életkeztetésben. A szolgálat működtetése nehézségekbe ütközik a jelenlegi gépkocsi rossz állapota miatt. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 3 évben fokozatosan javítja a falugondnoki szolgáltatás ellátását új gépjármű beszerzésével. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatíratás. H: Önkormányzati épületek akadálymentesítése, hőszigetelése.
Tevékenységek (a beavakozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Részvevők és felelős	Önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az önkormányzat által beszerzett gépjármű, mely a falugondnoki szolgáltatást látja el. A lakosság szolgáltatáshoz történő kedvezőbb hozzáférése. A gépjármű megvásárlása révén az idősök szolgáltatáshoz való hozzájutásának feltételei javulnak.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége

1.

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése, fűtése korszerűsítése, hőszigetelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önkormányzati tulajdonú középületek korszerűtlenek, elavultak, nem akadálymentesítettek, nem gazdaságos a fűtési rendszerük.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő középületek korszerűtlenek, nem akadálymentesítettek, nem gazdaságos fűtésük, ezért nem szolgálják sem az alkalmazottak sem a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégzi a középületek felújítását, akadálymentesítését, fűtése korszerűsítését. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatíratás. H: Önkormányzati épületek akadálymentesítése, hőszigetelése.
Tevékenységek (a beavakozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Részvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező.
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 10 – 12 hónap, a megfelelő pályázat kiírásának függvényében. K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az önkormányzat épületeinek felújítása, a lakosság közszolgáltatásokhoz történő kedvezőbb hozzáférése. Akadálymentesítés révén a fogvatékkal élők szolgáltatáshoz való hozzájutásának lehetővé tétele.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

2. Összesítő táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP II)
3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garانتálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fenntekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléséről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslattal tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerint módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felületi jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósítását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szűkebb szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelősének, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekezzünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokról az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instrumálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítsék, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Minden, az önkormányzattal szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-t, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

Érvényesítés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelőstől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatot annak érdekében, hogy a célok teljesíthetőek legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megíratja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Gecse község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Gecse község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. melléklet: Nemleges és nincs adat táblák
2. melléklet: HEP elkészítési jegyzék

Dátum : Gecse, 2018. június 13.

Aláírás

Gecse Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Gecse, 2018. június 13.

Partner aláírás

Dátum: Gecse, 2018. június 13.

Partner aláírás

Dátum: Gecse, 2018. június 13.

Partner aláírás

Módosítást, jóváhagyó határozat száma:
Felülvizsgáló és módosítást jóváhagyó határozat száma....

Nemleges és nincs adat táblák

3.2.7.	Felnőttoktatásban résztvevők
3.2.8.	Felhőtökatiásban résztvevők száma középfokú iskolákban
3.2.13.	A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - programokon résztvevő fiatalok száma
3.2.15.	A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - programokon résztvevő felnőttek száma
3.4.1.	Lakásállomány
3.4.2.	Vesélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság
3.5.1.	Telepek, szegregátumok helyzete
3.5.2.	Telepek, szegregátumok helyzete – lakásállomány
3.5.3.	A telepeken, szegregátumokban élők
4.1.4.	Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma
4.2.1.	A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma
4.2.2.	Szegregált, telepesszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete
4.2.3.	Szegregált, telepesszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
4.2.4.	Szegregált, telepesszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
4.3.1.	Védőnői álláshelyek száma
4.3.2.	Gyermekekorvosi ellátás jellemzői
4.3.3.	Bölcsődék és bölcsődebe beiratott gyermekek száma
4.3.4.	Családi környezetben engedélyezett férőhelyek száma
4.4.1.	Óvodai nevelés adatai
4.4.2.	Óvodai nevelés adatai 2.
4.4.3.	Óvodai nevelés adatai 3.
4.4.4.	Az óvodai ellátás igénybevétele
4.4.5.	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása
4.4.6.	Óvodai körzethatár
4.4.7.	Általános iskolában tanuló száma
4.4.8.	Általános iskolák adatai
4.4.9.	Általános iskolák adatai – el – és bejárás
4.4.10.	Iskolai körzethatár
4.4.11.	Iskola személyi feltételek
4.4.12.	A 8. évfolyamot eredményesen befejezték a nappali oktatásban
4.4.13.	Iskolai ellátás igénybevétele – telephelyi bontásban
4.4.14.	Kompetenciateremtési adatok
4.4.15.	Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton
4.4.16.	Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában
4.4.17.	Hátránykompenzáló programok
5.1.2.	Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
5.1.3.	Hátrányos megkülönböztetés
5.1.4.	Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
5.2.	Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei
5.3.	A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások
5.4.	A nőket ér erőszak, családon belüli erőszak
5.5.	Krizishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások
5.6.	A nők szerepe a helyi közéletben
5.7.	A nőket helyi szinten fokozottan érintő problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

6.2.2.	Tevékeny időszak (lehetőségek a településen)
6.3.3.	Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés
6.3.4.	Idősek informatikai jártassága
6.4.	Az időseket célzó programok a településen
7.1.1.	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban résztvevők
7.1.2.	Nappali ellátásban résztvevő foglalkoztatottak személyek száma
7.1.3.	Foglalkoztatottak személyek részvétele a foglalkoztatásban
7.1.4.	A településen élő foglalkoztatottak személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások
7.2.1.	Foglalkoztatottak személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei
7.3.1.	Akadálymentesítés 1.
7.3.2.	Akadálymentesítés a foglalkoztatóknál
7.3.3.	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a közlekedésben
7.3.4.	Foglalkoztatottak személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

